

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 220. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 Hllér

Hitler Európa keresztes háborújáról beszélt

„Ellenfeleink folytathatják ezt a háborút, amíg csak bírják, lehetetlen és kizárt dolog, hogy valaha is megverjenek bennünket — A második arcvonalra mi magunk is felkészülünk — Program erre az évre: megtartani azt, amit meg kell tartani, támadni ott, ahol támadásra van szükség. Az elfoglalt óriási területet megszervezzük — A jövőben is új fegyverrel állunk ki — Eljön az óra, amikor Angliának válaszolunk a bombatámadásokra, ez számára borzasztóbb lesz, mint a kezdet“

Hitler német birodalmi vezér és kancellár már régen nem beszélt a nyilvánosság előtt. Erthető, hogy tegnapi beszéde iránt világszerte nagy érdeklődés nyilvánult meg. A téli háborús segélymozgalom megnyitása alkalmából szólott a német nép vezére és kitért a nagy háború minden aktuális kérdésére. A küzdelem meg nem alkuvó kemény folytatása esendült fel szavaiból. „Úniunk kell az ellenség, ebben hiszünk és ezt meg is tesszük“ — mondotta. A továbbiakban valóságos programot adott erre az évre, ami röviden összefoglalva a következő: Minden körülmények között tartani azt, amit tartani kell és támadni ott, ahol a támadásra szükség van. A második arcvonalra a német hadsereg is felkészült és új, hatásos fegyverrel fognak kiállni. A célkitűzések taglalása során Hitler két részre bontotta mondanivalóját. Az első részben az eddigi célkitűzéseket, a másik részben a további célokat fejtette. Hangoztatta, hogy az eddigi célkitűzések voltak: elvenni az ellenségtől az utolsó nagy búzatermő vidéket, elzárni a Volgát és előretörni az olajforrásokig. További cél az elfoglalt óriási területek megszerzése a hadviselés és az élelmezés számára. Németország szövetségeseiről esett szó is igen meleg emlékeztetést meg, elsősorban Olaszországról, bárnyaknak nevezte azokat a reményeket, amelyeket az ellenes Olaszország megbontása felől táplál. A többi szövetségeseik sorában első helyen említette a magyarokat és kijelentette, hogy a most folyó háború Európa keresztes háborúja. Ezen szavakkal bírálta Churchillék által a német lakosság ellen irányított bombatámadásokat és kijelentette, hogy eljön az óra, amikor a németek válaszolnak és megfosszák, hogy ennek a vége Anglia számára borzasztóbb lesz, mint a kezdet. Továbbiakban az antiszemita hullám továbbterjedését jókíváncsi be. Beszéde végén kijelentette, hogy nem mondhat eléggé köszönetet a német és szövetséges nemzetek katonáinak hősi teljesítményekért. Hangsúlyozta, hogy összeomlott egy régi világ s ebből a háborúból egy megtisztult népközösség keletkezik. Beszédének befejező akkordjaként kijelentette: lehetetlen és kizárt dolog, hogy ellenfeleink valaha is megverhessék Németországot és szövetségeseit. A diplomáciai hírek között feltűnt, hogy az argentin képviselőház elfogadta a tengelyhatalmakkal való diplomáciai kapcsolatok megszakítására vonatkozó javaslatot. Eddig Argentína semleges magatartást tanúsított, a képviselőházban a radikális és szociálista

ellenzék vitte keresztül három szó többséggel a javaslat elfogadását, 67 szavazattal 64 ellenében. Ez még nem végleges döntés, mert még a szenátus jóváhagyása szükséges, amelynek többsége — hír szerint — ragaszkodik a semlegesességhez, a javaslat ellen foglalt állást. Pápen ankarai német nagykövét németországi útjával kapcsolatban találkozásokról merültek fel. Most berlini illetékes körökben kijelentették, hogy Pápen útjának nincs semmiféle politikai színezeje. A harcok az események közötti változatlannal a sztaalingrádi nagy esete iránt

nyilatkozik meg a figyelem. A legutóbbi német hadijelentés beszámol arról, hogy a német csapatok rohammal elfoglalták a város északi részének újabb szakaszát. A „Vörös október“ gyártelep munkásnegyedében több utcáról hatalmába kerítette a német támadás. Legfontosabb hadgyárak körül folynak a harcok és azok egy része már német kezén van. A német rehamosztagoknak sikerült a Volga jobbpartján számos nehézsúlyú és géppuskát felállítani, ez a körülmény még jobban megnehezíti a szovjet utánpótlását.

ingrádot és el is fogjuk foglalni, ebben bizonyosak lehetnek, ez mind semmi. Ha előretörünk a Kaukázusig ez is semmi, ha megszálljuk Ukrajnát, ha birtokba vesszük a Don medence szentét, ez mind semmi. Ha az orosz vas 65—75 százalékát megszeressük, ez megint semmi. Ha a világ legnagyobb gabona-vidékét megnyitjuk a német nép és ezzel Európa számára, ez mind semmieség. Ha az ottani olajforrásokat biztosítjuk, az is semmi. Visszavertük őket a Balkán félszigetről, meghódítottuk Görögországot, megszálltuk Kréta szigetét, megzavartuk őket Északafrikában mind semmi. De ha valahol pár ember partraszáll, hogy fölébe kerekedjen egy magános őrszemünknek, ezek tettek, cselekedetek. Aki ilyen formán hisz, sohasem fogja megérteni hitünket.

A berlini nagygyűlés

Berlin, szeptember 30. A berlini Sportpalotában szerdán este hat órakor lefolyt hatalmas arányú nagygyűlés, amelyen a Führer beszédet mondott, az előkelőségek között ott volt Keitel vezérláborrnagy, Rommel vezérláborrnagy az északafrikai tengelycsapatok főparancsnoka, akiket a több ezer főnyi tömeg viharos üdvözléssel fogadott. Göbels dr. birodalmi miniszter a téli segélygyűlési mozgalomról tartott beszámolójában többek között kijelentette, hogy a közös hadviselés legnagyobb nehézségein már túljutottak s immár legnagyobb reménységgel elteltek a jövő elébe. A német nép kitart a győzelmes végig. A háború negyedik évének kezdetén a német hadsereg szövetségeseivel együtt mind nyersanya-

gok, mind élelmiszerellátás terén, mind politikai, mind katonai tekintetben teljesen érintetlen és rendületlen. A miniszter ezután számadatokat közölt, a háborús évek valamennyi téli segélyző akciójának együttes bevételéről. A háborús téli segélyakció összes bevétele 2.805 millió volt, vagyis több, mint majdnem valamennyi délamerikai országok bevitelének és kivitelének értéke. Kitérő ünneplés közben közölte ezután Göbels, hogy a Führer főhadiszállásáról visszalért Berlinbe, hogy a Sportpalotából a berlini népgyűlésnek, erről a hagyományos helyéről beszéljen az egész német néphez, amely előlépte, hogy vele együtt hűségesen és az idők megpróbáltatásaival nem törődve menetel a győzelem felé.

A második arcvonal

— Azt mondják, a második arcvonal el fog jönni. Nem akarom azt mondani, hogy nem készülünk fel mi magunk is a második arcvonalra. Ha Churchill úr azt mondja, most hagyjuk, hogy a németek szorongva kérdezzék maguktól, hogy hol és mikor fogjuk megteremteni ezt az arcvonalat, akkor csak azt mondhatom Churchill úr, eddig még nem sikerült engem szorongó félelelmel eltölteni. De ami az önmagunk kérdészetését illeti, abban Önnek igazsága van. Mert ha igazi katonai ellenséggel állnánk szembe, kb. tudjuk, mikor és hol támad. Ha azonban az ember katonailag agyalgálgattakkal áll szemben, természetesen nem tudhatja azt, hogy hol támadnak.

— Hogy vajjon Churchill úr ügyesen választotta-e ki, vagy nem azt az első helyet, ahol a második arcvonalat meg akarja nyitni, tekintetben még Angliában is elterők a vélemények. De attól függetlenül, hogy hol keresik a második arcvonal helyét, mindennél szerencséről beszélhetnek, ha kilenc órán keresztül sikerült parton maradniok.

Roszzabb nem fog jönni

Hitler ezután így folytatja beszédét: — Az 1942. év leginkább végzettsze-

FONTOS TUDNIVALÓK

Termelőik birtokában levő hányalesek bejelentése és zár alá vétele. (9).
Köznevelésiügyi miniszteri rendelet a burgonya forgalma és felhasználása tárgyában. (7).
Tudnivalók a burgonya beszerzéséről. (7).

TÓKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

Hitler beszéde

Hitler vezér beszéde elején arra emlékeztette hallgatóságát, egy éve annak, hogy utóljára erről a helyről szólhatott a német néphez. Ez alatt az idő alatt inkább tettekkel és cselekedetekkel volt elfoglalva. Különben is, amit ma mondanunk fog, azt a katonák mondták. — Nem tartanám helyesnek — úgy mond, — hogy már most azzal foglalkozzam, ami egykor ki fog alakulni, ennél fontosabbnak tartom, hogy azzal foglalkozzunk, amit a jelen pillanatban az idő tőlünk követel. Egy atlanti okmány kifejezése természetesen igen könnyű dolog. Ez az esztelenség csak pár évig marad érvényben, mert e tények érthetlensége egyszerűen félre fogja lökni. Egy másik okból is könnyebb ellenfeleinknek beszélnök, mert hosszú évek hiábavaló erőlködése után hirtelen felfedezték pártunk célkitűzéseit és csodálattal láthatjuk, hogy ők is kb. ugyanazt ígérték a világnak a jövőben, amit már is megadtunk a német népek és amiért végeredményben a túlsó oldallal háborúba keveredtünk. — Ha pedig arról hallok, hogy vala-

ki odaát kijelenti, azt hiszem, hogy Eden volt az, hogy ma jóformán nem is tudja, hogy ott melyik nulla beszél, hogy ők igazán hisznek abban, amiről állítják, hogy hisznek, akkor már sokkal előbb kellett volna emelett hitvallást tenniök. Annyi bizonyos, hogy mi nemcsak hittünk valamiben, hanem meg is cselekedtük, amiben hittünk. Most pedig azt hisszük, hogy nekünk útnánk kell az ellenség a végső győzelemig. Ebben hiszünk mi és ezt meg is tesszük. — Természetesen ezekkel az emberrel a hit fogalma körül nem kis tudomány vitába bocsátkozni. Pl. azt hiszik, hogy Dünkirchen a világtörténelem legnagyobb győzelmé volt. Vagy hogy egy expedíció küzdelem, amely kilenc óra hosszat tartott, egy győzelmes nemzet bámulatraméltó és bátorító megnyilatkozása volt, ezzel mi szerény eredményeinket természetesen össze se hasonlíthatjuk, merthízen mit jelentenek ezzel szemben a mi győzelmeink. Ha pl. a legutóbbi néhány hónap alatt előre törtünk a Donhoz, a Don mentén lefelé végre is elérjük a Volgát és Sztal-

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

rü megpróbáltatását az én szememben népünk már átélte, ez az 1941-ről 42-re forduló tél volt. Bizvást mondhatom, hogy ezen a télen a német népet és különösen véderejét a Gondviselés mérlegre tette, rosszabb már nem is következhetik el számunkra és nem is fog jönni. Erre az évre nagyon egyszerű programot tűztünk magunk elé:

— 1. Minden körülmények között tartani azt, amit meg kell tartani, vagyis engedjük a másik felet nekik, ahol mi magunk nem akarunk előbbre menni, hanem vaskézrel kitarunk és bevárjuk, ki jár ad ki hamarabb.

— 2. Felülennél ott támadunk, ahol a támadásra minden körülmények között szükség van.

— A cél itt egészen világos, megemmisíteni jobbkarját a kapitalizmus, a plutokrácia és a bolsevizmus nemzetközi összességének.

Az eddigi és további célkitűzések

— Ennek során van néhány célkitűzésünk. Legyen szabad ezeket egész röviden felemlítenem.

— Első célkitűzésünk a feketetengeri arakodó állásunk biztosítása és a krími felszítást végleges megtisztogatása volt. Miután ezzel végeztünk, úgy láttuk szükségesnek, hogy eltávolítsuk azt a kelevényt, amely Volchovdát támadt. Elszoritottuk tehát és az ellenséget megsemmisítettük, illetve foglyul ejtettük. Ekkor a következő feladat várt ránk: a Donig való előretörés előkészítése. Eközben az ellenség maga is nagyszabású támadó célokat tűzött ki mag elé. At akart törni Charkovtól a Dnyeper partig, hogy ezáltal egész déli arcvonalunkat bezárja. Önök még emlékezhetnek rá, hogy ellenségeink milyen lelkesen kísérelték meg ezeket a hadműveleteket, amelyek három csatában végződtek és orosz ellenfeleink 75 hadosztályának teljes megsemmisítésével fejeződtek be.

— Ezután sor került saját nagyszabású támadásaink megnyitására.

— Céljaink a következők voltak: 1. Elvenni az ellenségtől az utolsó nagy búzatermő vidéket, 2. elvenni tőle az utolsó szénét, amelyet ipari célokra használhat, 3. előretörni az olajforrásokig és elvenni tőle azokat, illetve legalább is elzárni előle. Ezután tovább támadni az ellenség utolsó és legnagyobb közlekedési útjára, nevezetesen a Volgának elzárásáig. Ez az út el van vágva, még pedig hosszabb ideje. Most pedig különösen a Sztalingrád előtti helyzet az, amelyet szintén lezárunk. Ezáltal megteremtjük és erősítjük a reteszt és Önök meg lehetnek győződve, hogy nincs senki, aki erről a helyről eltávolítson bennünket. Ami a további célokat illeti, meg fogják érteni, hogy erről nem beszélünk, de olyan célokról van szó, amelyekben ezidőszakra munkálkodunk. — Eljön azonban a pillanat, amikor a német nemzet teljes felvilágosítást kap a további célokról. Megmondhatom azonban, hogy további feladatunk gyanánt természetesen magunk elé tűztük ennek az óriási területnek, amelynek urai vagyunk, a megszervezését. Ezt az óriási területet biz-

tosítani akarjuk hadviselésünk számára és további értelemben nemcsak népünk átelvezése, nyersanyagaink biztosítása, hanem egész Európa fenntartása számára.

Óvatosak vagyunk!

— Ellenfeleink táborában vannak most már olyanok, akik azt mondják, miért álltak meg hirtelen. Nos azért, mert óvatosak vagyunk. Mert mindaddig megállunk, amíg utánpótlásunkat egészen rendbehozzuk. Az arcvonal mögött megszervezzük a közlekedést és mezőgazdaságot, mert a területet fel akarjuk látni. Arról van szó, hogy ennek a gazdasági életnek egy részét általában átállítjuk, amit a télen teljesítettünk, az valóságban óriásiak mondhatók.

— Legyenek meggyőződve róla, még csak a kezdetnél tartunk. Már a jövő évben egészen másként lesz megszervezve az egész terület és végül eljön az általános közgazdasági megszervezése. Ha Önök látnák, micsoda munka folyik ott, akkor meglátják hogy még egy olyan időszakban is, amikor látszólag nem történt semmi, a valóságban óriási dolgok valósulnak meg.

— Ehhez járul még a lakosság megszabadítása egy bolsevista hatalom megszabadításától. Van ott sok vidék, ahol már az egész lakosság milliói velünk dolgoznak és vannak más vidékek, ahol a lakosság a mi sorunkban és a mi oldalunkon harcol. Ennek az egész hatalmas tevékenységnek eredményei óriásiak.

Ez ma már Európa keresztres háborúja!

— Miközben Európában északon, nyugaton és minden más arcvonalon elhárításban vagyunk, ezzel egyik leghatalmasabb előfeltételét teremtjük meg Európa megszerzésének és a háború számára is. Ehhez járul még a mi részünkről szövetségünk további kiépítése. Az élen áll az együttműködés Olaszországgal, legrégebb szövetségünkkel. Nemcsak egy arcvonalon harcolunk közösen, hanem ma már egész sor arcvonalon. Ez mutatja, hogy ellenfeleinknek mindazok a reményei, hogy ezt a szövetséget meg tudják bontani, bárgyúak. Ha valamelyik szövetségünket és azokat, akik oldalunkon harcolnak, a magyarokat és románokat, a horvátokat és szlovákokat, főképpen északon a finneket, továbbá a spanyolokat és a többi mind összevesszük, akkor valóban elmondhatjuk, hogy ez ma már Európa keresztres háborúja.

— Ezekhez jönnek a fegyveres SS germán önkéntesei és az egyes európai államok külön légiói. Valóban Európa az, amely egymásra talált.

— Mióta legutóbb szóltam Önökhöz, azóta Japán is közénk állt. Ez, amely világot átfogó szövetsége nemcsak a nincstelenségnek, hanem mindazoknak a népeknek, amelyek a tisztességért és a becsületért harcolnak és amelyek határozott akarata, hogy felszámoljanak a legalább való koalícióval, amelyet a világ valaha is látott.

Új fegyver jön

A Führer ezután ismét szólt a német tengeralattjárók sikereivel kapcsolatos ellenséges állításokról. Tengeralattjáróinkkal messze felülmúltuk az ellenség minden teljesítményét. Ebben nem nem is lesz változás. Nálunk is szakadatlanul folyik nemcsak a fegyverek tovább építése, hanem mindenekelőtt újfajátításuk is. Eddig minden évben kiálltunk egy olyan fegyverrel, amely fölényben van az ellenség felett. Ez a jövőben is így lesz.

Elkövetkezik a válasz Anglia számára

— Kétségtelenül van a második fronton kívül még egy eszköz — folytatta —, nem fegyver, az az ember, aki az ártatlan polgári lakosság elleni bombaháborút kitalálta, aki kijelenté, hogy a legközelebb ez a bombaháború még erősebben fog fokozódni Németország ellen.

— Én csak egyet szeretnék kijelenteni: Churchill 1940 májusában küldte az első bombázókat a német polgári lakosság ellen. Én akkor figyelmeztettem őt, azonban közel négy hónapon át hiába figyelmeztettem. Akkor azután odaléptünk éspedig olyan alaposan, hogy egyszer csak kijelentette, ez barbárság és Anglia ezért bosszút áll. Az az ember, akinek lelkiismeretét minden terheli, ha így figyelmen kívül hagyom a háború legfőbb uszítóját, aki mindenben hibás, merészelt lakosságát ártatlannak feltüntetni. Ők most megint ilyen háború viselnek. Most is el fog jönni az az óra, amikor mi válaszolunk. Ennek a háborúnak két főbűnöse és a mögöttük álló zsidók akkor azután ne nyűszörögjenek és ne nyafogjanak, ha ennek vége Anglia számára borzasztóbb lesz, mint a kezdet.

Az antiszemita hullámról

— A birodalmi gyűlésen 1939 szeptember 1-én két dolgot jelentettem ki: 1. Miután ránk kényszerítették ezt a háborút, bennünket semmi fegyveres erőhatalom és idő sem téríthet el soha és 2. a zsidóság nemzetközi világháborút szít fel, nélfán Európa árja népeinek kiirtására, akkor nem az árja népet fogja kiirtani, hanem a zsidóságot.

— A Fehér Ház téveszmés lakóinak kulisszatulajdonosai véghez tudták vinni, hogy tényleg egyik népet a másik után beherálgatták ebbe a háborúba. Csak hogy ugyanolyan mértékben végighaladt népről népre egy zsidóellenes hullám. Ez a hullám tovább fog terjedni. Egyik állam a másik után, amely belépett a háborúba, egy napon antiszemita állammá válik. Egykor a zsidók Németországban nevettek jóslásaink felett. Nem tudom, ma is nevetnek-e még, vagy pedig azóta elment a kedvük a nevetéstől. Biztosíthatom azonban őket, hogy elműlik majd kedvük a nevetéstől. Ezekkel a jóslásokkal is igazam lesz.

Honvédeink sikeres fegyvertényei

MTI jelenti: Katonai helyeről nyert értesülés szerint a honvéd hadsereg vonalának nagyobb részén továbbra is nyugalom van. Harci tevékenység csak helyenként történt.

Az ellenség szörvanyos átkelő és felderítő kísérletei sorra meghusznak. Egy kötelékünk merész és eredményes vállalkozást hajtott végre a Don folyó

Köszönet a katonáknak

A Führer ezután megemlékezett azokról, akiknek köszönhető a legutóbbi hónapok világtörténelmi sikere. Ha a lovagkereszt adományozásáról szólok és hasonló körülmények mögött álló teljesítményeket nézzük — mondotta a Führer —, akkor belátjuk, hogy bármit is cselekednek az otthoniak, nem mondhatók eléggé köszönetet katonáinknak. Ez nemcsak a mi katonáinkra vonatkozik, hanem a derék szövetséges nemzetek összes katonáira. Minálunk most már csak egyetlen értékelés van, a derék, vitéz, hű és tehetséges férfi értékelése, az elszánt akarat, a merész férfú, aki alkalmas arra, hogy népének vezetője legyen.

Mi lesz a háború után?

A Führer további fejtegetései további folyamán hangsúlyozta, hogy összeomlott egy régi világ és ebből a háborúból vérel megtisztulva, a népközösség keletkezik. E háborúból győztesként csak az kerül ki, aki egységessé képes összekovácsolni népét. Lehetetlen, hogy Németországban bárki is, azoknak a katonáknak, akik ebből a háborúból győztesen visszatérnek, más Németországot nyújthasson, mint a nemzeti szocialistát, igazi népközösség eszméjének igazi megvalósítása szellemében.

— Nem szeretném azonban elmulasztani — hangoztatta egyebek között a Führer, hogy a fronttal szemben az otthonra is rámutassak. Utalni kell arra, hogy a német munkásság óriási teljesített. Ha tehát az otthoniak ha azt mondhatom, teljesen nyugodt lehet, katonáink német arcvonalai akár keleten, akár nyugaton, északon, vagy délen rendíthetetlenül áll akkor ugyanúgy mondhatom az arcvonalak: Német katonai te nyugodt lehetsz, mögötted olyan otthon áll, amely téged sohasem hagy cserben. Még valamiről biztosítani kell a frontot, még pedig arról, hogy ez a német otthon, milyen határtalanul bátran viseli és tűri a háborút ott, ahol az a legkeményebben sújt rá. Itt is számtalan hőstettet visznek véghez nemcsak a férfiak, hanem az asszonyok és nemcsak az asszonyok, hanem a fiúk is.

Lehetetlen és kizárt!

Hitler így fejezte be szavait: Ellenfeleink folytathatják ezt a háborút míg csak bírják, amit mi megtehetünk, az hogy megverjük őket, azt meg is tesszük. Hogy ők bennünket valaha is megverhessenek az lehetetlen és kizárt dolog. A nemzet szocialista Németország és a vele szövetséget államok mind fiatal nemzetek, mind igazi népek és népi államok ebből a háborúból dicsőséges győzelemmel fognak kikerülni.

Újabb német előnyomulás Sztalingrádban

A német véderő főparancsnoksága közli: A Kaukázus északnyugati részében és a Terek-folyótól délre a német és szövetséges csapatok kemény támadó harcokban tovább nyomulnak előre.

Sztalingrádban a város északi részének újabb szakaszait rohammal elfoglaltuk. Az ellenség eredménytelen tehermentesítő támadásai során 34 páncélost vesztett.

A doni arcvonalon német és olasz

csapatok visszaverték a szovjet csapatok több átkelési kísérletét. A magyar csapatok ellentámadással visszaverték az ellenség egyik erőcsoportját.

Az északi szakaszon támadó vállalkozásaink az ellenség makacs ellenállása ellenére is eredményre vezettek. Ennek során erős német légi kötelékek és horvát harci repülőgépek súlyos veszteséget okoztak a szovjet csapatoknak.

Az elmúlt éjjel Archangelszket ismét bombáztuk. A támadás jó eredményét a kiterjedt tüzek bizonyítják.

Szeptember 15 és 28 között 816 szovjet repülőgépet lőttünk le. — Ugyanezen idő alatt a német légierő légvédelmi tűzérése 131, a szárazföldi haderő kötelékei pedig 22 ellenséges repülőgépet lőttek le. Négy ellenséges repülőgépet zsákmányoltunk és további 17 repülőgépet a földön pusztítottunk el, úgyhogy az ellenség összes vesztesége 990 repülőgép. Ugyanezen idő alatt a keleti

Vígyszínház mozgó

Ma 5 és 7 órakor az izgalmas és érdekes háborús magyar film:

Cafe Moszkva

Fősz.: Tőkés Anna, Csontos, Vértés, Kiss Ferenc.

Apolló filmszínház

Előadások naponta: 3, 5, 7 órakor

Őrségváltás

Pénztári órák: d. e.: 10—12 óra.
d. u.: 2 órától folytatódólagosan.

Hungária filmszínház

Ma utoljára:

Nagy dolog a szerelem

Főszereplők: Luise Ulrich, Viktor Staal, Johannes Heesters.

VILÁGHIRADÓ!

Előadások kezdete: 3, 5, 7 órakor.

Előre az úton, mely a magyar feltámadáshoz vezet!

Vitéz Bartha Károly volt honvédelmi

A Honvédségi Közlöny legutóbbi száma közli vitéz Bartha Károly vezérezredes, volt honvédelmi miniszter bajlarsaihoz intézett búcsúszózatát. A búcsúszózat így hangzik:

Bajlarsak!

A Kormányzó Úr Ófömlétsége legfelsőbb elhatározásával 1942. év szeptember 24 napjával unyugalomba való helyezésemel méltóztatott elrendelni. Amikor négy nehéz esztendő után honvédségünk éléről megválok, úgy érzem, hogy hálás szívvel kell köszönetet mondanom azért a hazafias érzéstől vezérelt megfeszített, éjt nappallá tévő kitűnő munkáért, amelyet a honvédség minden tagja a maga helyén végzett.

Történelmünk súlyos, de egyben dicső emlékei fűznek a m. kir. honvédséghez. A háderőfejlesztés, a honvédelmi törvény, a Felvidék, Kárpátalja, Kelet-Magyarország és Erdély egy részé-

nek visszatérése, a Bácska elfoglalása és a Szovjetek elűzése északi határainkról: mind e megfeszített munka gyümölcsei. E nehéz, néha naponként változó időben oly támogatásban volt részem, amely a munkát nemcsak megkönnyítette, de szolgálati időm végét édessé tette.

Amikor a m. kir. honvédségtől búcsút veszek. Isten áldását kérem utódom munkájára és töretlen hittel bízom abban, hogy a m. kir. honvédség új dicsőséggel teljes napok előtt áll, méltón multjához és ahhoz, amit a magyar jövő megkövetel tőle: rendületlen engedelmességet, áldozatkész kötelességeljesítést és lángoló hazaszeretetet. Előre ezen az úton: a magyar feltámadáshoz vezet!

Budapest, 1942. évi szeptember hó 24-én.

Vitéz Bartha s. k.

Kállay miniszterelnök üdvözölte a minisztertanácson Nagy Vilmos honvédelmi minisztert

Bartha Károly érdemeinek megörökítése

Budapest, szeptember 30. A kormánytagjai kedden délután minisztertanácsra gyűltek össze Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével. A minisztertanács elején Kállay Miklós miniszterelnök meleg szavakkal emlékezett meg a kormány kebeléből kivált vitéz Bartha Károly volt honvédelmi miniszterrel, kiemelve annak a hazaszolgálatában szerzett érdemeit. A minisztertanács a miniszterelnök indítványára elhatározta, hogy vitéz Bartha Károly kimagasló miniszteri tevékenységét jegyzőkönyvi méltalással fogják megörökíteni.

Kállay Miklós miniszterelnök ezután mind a saját, mind pedig az egész minisztertanács nevében szívből jövő üdvözlő szavakat intézett a minisztertanács elején megjelent vitéz Nagy Vilmos honvédelmi miniszterhez. A honvédelmi miniszter az üdvözlésre válaszul, megköszönvén az előtegezett bizalmat, amelyet tiszta hazafias szellemtől vezérelt, fáradhatatlan munkával óhajtott kiérdemelni.

A minisztertanács ezután folyó kormányzati ügyekkel foglalkozott és az esti órákban ért véget. (MTI.)

A miniszter nem engedi a kenyér árának emelését

A bérsütési díj 8 fillér kilónként. — Nem szabad a liszt- és kenyérfogyasztást előre beváltani. — A pékek sürgős intézkedéseket kérnek a fakiutalásra, hogy a kenyérsütés zavartalanul történhessen.

Galambs Ferenc elnöklésével tegnap este a sütőiparosok szakosztálya ülést tartott. Az elnök felhívta a mestereket, hogy az OTI vasárnapi kirándulásaira engedjék el tanulóikat, mert ez fontos egészségügyi célokat szolgál.

Felhívta a figyelmet arra, hogy október 31-ig lehet tanoncokat szerződtetni, azután egészen április 30-ig tilalmi idő következik, tehát aki tanulót akar fogadni, most intézze el az ügyét. Jelentette, hogy a vizes zsemlye, vizes kifli és császárzsemlye súlya 3,5 dekánál nem lehet kevesebb, tehát erre legyenek figyelemmel, nehogy kellemet lenyegjenek őrjék őket. A vendéglők és kávéházak a kicsinybeni árat fizetik a süteményekért, nem pedig a viszonteladói árat.

Közölte, hogy a közellátásügyi miniszter Debrecenben kilónként 8 fillérben állapította meg a bérsütési díjat. Felhívta a sütőiparosokat, függesszék ki az új árat üzleteikben és jelöljék meg a rendeltet számát is: 91,250—IX. —1942.

Tudomásul vette a szakosztály, hogy a hatóság több péket és fűszerkereskedőt kizárt a közellátásból és megindították ellentük a kihágási eljárást is, mert előre kiadták a kenyéret és lisztet azokra a jegyekre, melyek csak később lettek volna időszerekek.

A közellátásügyi minisztertől kérték a kenyér árának felemelését, tekintettel arra, hogy az előállítással járó kiadások növekedtek. A miniszter azonban a kenyér árának emelését nem engedi meg. Ezt tudomásul vették.

Hosszasan tárgyalták a pékek legégetőbb kérdését a fahány ügyét. Több felszólaltak és bejelentették, hogy alig van pékműhely, amelynek a fája biztosítva lenne, ellenben a legnagyobb részük csak egy két napig tudja a kenyérsütő üzemét fenntartani. Sürgős intézkedést kértek az elnökségtől, ne-

hogy a közönség kenyér nélkül maradjon.

Galambs Ferenc elnök bejelentette, hogy a főispán megígérte, segít a faszükséglet kielégítésében a sütőiparosoknak. A polgármestert kérték, adjon városi fát, ő azonban kijelentette, hogy csak testületnek és intézménynek adhat a készletből, ipari céra nem, a sütők a nagykereskedők útján beszerezhetik szükségletüket. Az iparosok most azt kérik, hogy szükség esetén katonai fuvarral biztosítsák a faszállítását, mert a távolabbi városi erdőkből magánfuvar nem kapnak, vagy csak igen drágán. A polgármester egyébként kijelentette, hogy a sütőiparosok eddig is megtalálták a módját, hogy fát szerezzenek, elég élelmes emberek, majd beszerezik most is.

Ujabb kérelmet nyújtottak be. A felszólalásokból az a felfogás alakult ki, hogy azt kérik: a város intézményesen gondoskodjék a sütőiparosok tűzifa szükségletének kielégítéséről, hogy a város lakosságának kenyér ellátását így zavartalanul biztosíthassák. A pékek nagyobb része a múltban is a városi fát használta.

A szakosztályi ülés más folyó ügyeket is tárgyalt.

— ooxoo —

— Berlin rendőrfőnökének rendeltére Berlin főbb útvonalait a kor reggeli és esti órákban újból kiállagítják. A lakóházakra vonatkozó elsőfokú rendelkezések természetesen továbbra is érvényben maradnak.

— Háromperces földmozgás Budapesten. Budapestről jelentik: Az Országos Földregéstan Intézet készülékei 29-én 22.55 óra és 4 mp-kor, valamint 30-án 3.29 óra 50 mp-kor közeli földregést jeleztek. A készülék legnagyobb kitérése az első alkalommal 1 mm., a második alkalommal pedig 6 mm. volt. A földmozgás Budapesten három percig tartott.

Mielőtt kárpitos butorait beszerezné

tekintse meg kiváló ízléssel készített reklámsaját. A legkényesebb igényeket is kielégíti. Anik kárpitosított butorokat szakszerűen készítenek. — Reklámon modern reklámok és fotókat, hencsereket is beszerezhetők.

Szabó József

kárpitos mester. Arany éremmel kitüntetve. Eszt Anna u. 10-12. Váci uti bérház. Telefon 34-07.

Piac-utca 79.

szám alá.

Kósa kalapüzem

áthelyezve (az udvarba)

Felelősség mellett

vásárolhat műrostmentes

vásznat, damasztot, flanelt, szövetet
női és férfi fehérneműt, harisnyát
rendkívül olcsó árakon

őzv. Weichinger Béláné beődi Balogh Mária

● Ferenc József út 55. szám. ●

A debreceni vendéglősök elhatározták takarékosági és szociális okokból a heti szünnap bevezetését

A debreceni vendéglősök szakosztálya Csöcsits Lajos elnöklésével tegnap délután népes ülést tartott. Az elnök bejelentette, hogy a város az 58 vendéglős részére három öl tüzifát utalt ki. Mivel ezt a kis mennyiséget nem tudták volna szétosztani, az egyik nagyüzem vette át a fát.

A faellátással kapcsolatban Bernárdin János vendéglős bejelentette, hogy nagyobb faszállítmányból néhány vaggonnal tudna beszerezni a vendéglősök részére bükkhasábfát, ha szombatig nála jelenkeznek az igényükkel.

Csöcsits Lajos elnök közölte a szakosztállyal, hogy hivatalosan megállapították a vendéglősökben kiszolgáltatható szőlőadagok mennyiségét és árát. Ahol a menü ára 2.40 P, ott 15 deka a menüben a szőlő adag, ahol 3 P egy menü, ott 20 dekát, ahol ennél magasabb a menü ára, ott 25 deka szőlőt kell kiadni. Ha nem elsőrendű csemegezőtől adnak, hanem borszőlőt, akkor 20 fillérrel kell a menü árát is leszállítani és egyébként is a szőlőadagok ára ez esetben csökkentendő. A szőlőadagok árát így szabták meg: 25 dekás adag luxus vendéglősben 1.20, I. rendű vendéglősben 1 P, II. osztályúban 15 dekás adag 60 fillér, III. osztályúban 30 fillér.

Ismertette Csöcsits Lajos elnök a zárórendelet intézkedését, 6 óra előtt nem szabad nyitni és éjjel 11-kor zárni kell.

Nagyon fontos és szociális szempontokból éppen úgy, mint nemzetgazdasági indokokból helyénvaló határozatot hoztak. Kimondták, hogy az üzemnyaga-

kkal való takarékoskodás céljából és azért, hogy az egyébként nehéz munkát végző alkalmazottaknak egy szabadnapot biztosítsanak, minden vendéglős hetenként egy köznapon zárva tartja üzemét. Ezt a kérdést azonban úgy oldják meg, hogy a közönség ne érezze hiányát megszokott vendéglőjének. A határozatot tehát úgy hajlítják végre, hogy a várost vendéglős-körzetekre osztják és minden körzetben több vendéglősnek nyitva kell maradnia, hogy a havi útközésre előfizető vendégek a közeli vendéglősben nyerjenek kiszolgálást. Természetesen ilyen esetekben nem a vendég, hanem a zárva tartó vendéglős terhére történik ugyanannak az ebédnek vagy vacsorának kiszolgálása, amit a vendég a másik üzemben fogyasztott volna. Szombati napon egyik sem zár be, sem pedig vasárnap. A vendéglősök a heti pihenőnapokat már október 2-től kezdve tartják.

Az egész tervet bejelentik az iparhatóságok tudomásul vétel végett és ha a jóváhagyást megnyerik, akkor közhírré teszik, hogy melyik vendéglős mely napon zár be és az egyeseknek vendégeit melyik vendéglősben szolgálják ki. A heti zárórát 21 vendéglős vezeti be, de megkezdtek a tárgyalásokat, hogy a kereszművesek is kövessék a példát. A vendéglősök zárvaratásánál figyelemmel lesznek a bústalan napokra, vagyis inkább ezeken a napokon tartják a heti szünnapokat is.

A szakosztály még közös nyersanyag beszerzési kérdéseket és folyóügyeket tárgyalt le.

A kollégiumi polgáristák példaadása

A debreceni ősi Kollégium szelleme ismét fényes példát mutatott. A diákok gyűjtést rendeztek, hogy a frontra utazó és kint harcoló katonáknak, valamint a hadikórházak sebesültjeinek és ápolójainak jó olvasnivalót küldessenek. Az összes debreceni iskolában folyik ez a diákmozgalom, elsőnek érkezett be a Bajtársi Szolgálat vezetőjéhez a ref. Kollégium polgári iskolájának eredménye. Vitéz Zilahy Zoltán igazgatóhelyettes a legnagyobb szeretettel karolta fel a kisdíjakok nemes mozgalmát és irányította őket. Az eredmény szép és megható. Közel hétszáz füzetet küldenek ki ezek a fiúk, akiket pedig arra kérték, hogy éppen nehéz anyagi helyzetük miatt három-négy fiú jegyezzen egy füzetet. Ezzel szemben minden kisdíjak egymaga küld ki egy 24 filléres könyvet. Inkább lemondanak a napi zsemlyéről, hogy a legszebb hazafias kötelességüket teljesíthessék. Volt számos diák köztük, aki több könyvet jegyzett.

Egészen bizonyos, hogy a többi iskolák előtt határos lesz ez a ragyogó szép példa.

— ooxoo —

— Nagy jégeső volt a bácskai Bajmok községben és a szőlőkben sok kárt okozott.

Felkészült a békére az iparügyi miniszterium

Varga József miniszter kijelentette a sajtónak adott nyilatkozatában, hogy a békegazdálkodásra való áttérés megszervezésével az iparügyi miniszterium már behatóan foglalkozik. Felkészülték az ipari termelés átalítására. A szénenergia mellett villamos energiára helyezik a fősúlyt és kihasználják a visszacsatolt területek vízenergiáit.

A falvakat bekapcsolják a villamosenergia hálózatba és a nagy energiatelepeket összekapcsolják a fővárossal és a Dunántúl vidékeivel is.

— A Rádai-utcai gyilkost, aki elvágta nyakát Lakatos Erzsébetnek egy budapesti bérházban, kedden délután vitték helyszíni szemlére. A gyilkos azt mondotta a helyszíni kihallgatáson, hogy közösen megbeszélte öngyilkosságról volt szó, de ő már nem tudta saját magát kivégezni. Úgy határozott, hogy a leány temetésé után akasztja majd fej magát a tetetőben.

— A magyar rizs áratását megkezdtek a kummadarasi határban is. Több helyen kigazdák is termesztettek már rizst, nemcsak az uradalmak. A termés jó, jobb mint a tavalyi.

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Csütörtökön este: **Madarász B)** bérl. Pénteken este: **Madarász C)** bérl. Szombaton délután: **Pacsirta**, filléres helyiárak. Szombaton este: **Csipekálarc**. Vasárnap délután: **Csipekálarc**. Vasárnap este: **Madarász**.

Csokonai Színház

Csütörtökön B), pénteken C) bérl. letben, vasárnap bérlétszünetben

Madarász

Zeller remek zenéjű, kivételesen népszerű nagyoperettje!

Kibővül az egyházi munka a kistemplomi egyházközségben

A kistemplomi egyházközség szerdán délután tartotta meg évadnyitói tanácsülését az egyházközségi gyűlékezeti teremben, mely ez alkalommal teljesen megtelt.

Bevezetőül Uray Sándor vezető lelkész tartott rövid bibliorát, úgyhogy az utána következő tanácsülésre a bibliaköri tagok is ottmaradtak.

A tanácsülés Uray Sándor, dr. Tuayogi Szűcs Géza és dr. György György elnöklésével folyt le.

Uray Sándor legelőször kegyeletesszavakkal emlékezett meg vitéz Horthy István hősi haláláról. Ezután az új egyházközségi tanácsosok: özv. Vadász Lászlóné, dr. Ménes Lajosné, Csuka László, dr. Komlós Balázs, dr. Zombor Zoltán, Dékány András, dr. Fejes István, dr. Szűcs László, Benitske Ilona, Oláh Irma és özv. Mészáros Gáborné tették le az egyházközségi tanácsosok esküjét. Az új egyházközségi tanácsosokhoz dr. Tuayogi Szűcs Géza intézett szép beszédet.

Az egyházközség új évadjára szóló programot teljes kidolgozásban Uray Sándor, az egyházközség vezető lelképáztora terjesztette a tanácsülés elé. A program igen sokoldalú egyházközségi munkát ölel fel. A missziói munka örövendésen gyarapodott, mert két új bibliakört nyitnak meg, egyiket a Hatvan utcai főreáliskolában, a másikat egy Kishegyési úti magánlakásban. A vasárnapi iskolai munka is bővült, éppen kétszer annyit a működő csoportok száma, mint az elmúlt évadban volt. A Nagylánykör új vezetője özv. Baskay Ferencné, a Kisleánykör vezetője pedig Tariska Margit és Karabélyos Anna lesznek.

Két megüresedett egyházközségi tanácsosi helyet is betöltött a tanácsülés, az egyiket dr. Mészáros Károly nyugalmazott főügyész, a másikat Tolnay Jánosné bibliaköri tag személyével.

Igen élénken foglalkoztatta az egyházközségi tanácsulást a *Kistemplom fitószerkezete kijavításának ügye*, melyre a gazdasági bizottság ígéretet adott.

Hosszasan foglalkoztak az iskolás szegény gyermekek felségítésének kérdésével is.

A tanácsülés Tariska Zoltán segédlelkész szívből jövő imájával ért véget.

Új látszerész szaküzlet

Szemiveget Nagy Imre

látszerésmestertől

Kossuth ucca 4. szám

Teljes munká. 10 éves helyi 7 éves pesti gyakorlat. Szolid árak.

Ünnepélyes csapatzászló-avatás Debrecenben

Október 11-én avatják fel a tűzérkek és a híradósoknak felajánlott csapatzászlót

Debrecen szabad királyi város a tűzérosztálynak, Hajdú vármegye a híradó zászlóaljnak díszes csapatzászlót ajánlott fel.

Ezeket a zászlókat ünnepség keretében október 11-én avatják fel a nagyerdei Stadionban. Reggel 8 órakor istentisztelet lesznek, majd 11 órakor megkezdődik az ünnepély a Stadionban a következő sorrenddel.

A Kormányzó Úr Ófőmértósága képviselőjének fogadása. Debrecen zászlóját Kölcsey Sándor dr polgármester, Hajdú vármegye zászlóját Rásó István alispán átadja. A zászlószalagok felkötése után a római katolikus és a protestáns lelkész avató-

beszédet mond, majd következik a zászlószegek beverése, illetve a nevek beírása az emlékkönyvbe. A tűzérosztály parancsnoka és a híradózászlóalj parancsnoka megköszönik a zászlót, amelyre az osztály, illetve a zászlóalj felelősközik.

Díszmenet zárja be a szép ünnepélyt, mely lelkes alkalom lesz polgári társadalmunk és a honvédség együttérzésének újabb kifejezésre juttatására.

A zászlóanyai tisztet a tűzérosztálynál dr. Kölcsey Sándorné, a híradózászlóaljnál szilasi és pilisi Szilassy Ida töltik be.

D. dr Révész Imre püspök vidéki gyűjtőkörútja a debreceni Kollégium érdekében

Kollégiumi vasárnap Balmazújvárosban

Október hó 4-én kollégiumi vasárnapot tartanak Balmazújvárosban az ottani két református egyház vezetőségének rendezésében, amelyen részt vesz D. dr Révész Imre püspök is, több egyházi vezetőférfi kíséretében.

A püspök vasárnap reggel indul Debrecenből autón Rásó István alispán, egyházmegyei gondnok és Baja Mihály lelképástor társaságában Balmazújvárosra, ahová már az előző este megérkeznek a többi résztvevők is, Bartha László alsószabolcs-hajdúvidéki esperes, tiszalöki lelkész, valamint D. dr Nagy Sándor ref. főgimnáziumi vallastanárnak személyében.

A püspök megérkezése után mindkét egyház templomában istentisztelet lesz, így fél 10 órakor a német ref. egyház templomában imádkoznak és bibliát olvas Bartha László esperes, prédikál D. dr Révész Imre püspök.

Az istentisztelet után a püspök presbitériumi gyűlésen vesz részt. — A magyar református egyházban délelőtt 10 órakor kezdődő istentiszteleten prédikál Baja Mihály debreceni lelkész, egyházker. tanácsbíró, utána fél 12 órakor ugyancsak presbitériumi gyűlést tart a püspök. A gyűlés végeztével, fél 1 órakor az iskolában szeretetvendégség keretében

ebéden vesz részt.

Délután 3 órakor műsoros kollégiumi ünnepélyt tartanak a magyar református egyház templomában a következő sorrenddel: IX. zsoltár 1. v. gyülekezeti ének. Megnyitó beszédet mond dr Molnár Béla, a magyar református egyház lelképástora. Középen XXIII. zsoltár 1. v. Baja Mihály a Petőfi Társaság tagja kollégiumi verseiből olvas fel. D. dr. Nagy Sándor ref. főgimnáziumi vallastanárnak „A debreceni kollégium multja és jelene” címen előadást tart. D. dr Révész Imre püspök zárószavakat mond, imádsággal és áldással. Gyülekezeti ének: 245. d. 10. vers.

Ezen az ünnepélyen belépődíjat nem szednek, de a perselyek már a templomokban is a Kollégium számára lesznek kitéve s önkéntes adományokat a nemes cél érdekében gyűjtenek. A balmazújvárosi lakosok nagy szeretettel várják a püspököt és kíséretét, hogy az ősi debreceni Kollégium iránti ragaszkodásukat tettekben is megbizonyíthassák. Ez a látogatás egyike lesz a püspöknek a kollégium érdekében tervbevetett vidéki kirándulásoknak, melyeket így a gyülekezeti hitélet munkálásával igyekszik a kimondott nemes cél mellett összekötni.

A szegénykérdés nem csak pénzkérdés, szeretet kérdése is — mondotta dr Bánáss László a Szent Erzsébet Egyesületben

A Szent Erzsébet Egyesület tegnap tartotta első ideoi gyűlését s ezen üdvözölték dr. Bánáss Lászlót, Debrecen új prépost-plébánosát.

Az ünnepi alkalomból az egyesületnek szinte minden tagja megjelent a piarista gimnázium tanácstermében. Tichy Antalné elnöknő köszöntötte az egyesület munkájába bekapcsolódó új prépost-plébánosát. Megemlékezett dr. Lindenberger János apostoli munkódszéről, majd hangoztatta, hogy nagy reményekkel néz dr. Bánáss László munkája elé.

Dr. Bánáss László rámutatott arra, milyen fontos az egyházközség életében a nők szerepe. A debreceni egyházközség életében is elsőrendű fontosságú munka vár a hölgyekre. Annál inkább boldog örömmel tölti el, hogy a Szent Erzsébet Egyesületben sokévtizedes termékeny és áldásos munka folyik. A Szent Erzsébet Egyesületnek hivatása volt és van: a szegények segítése Szent Erzsébet szellemében. Ebben a hivatásban különösen fontos a női lélek sajátos intuitív gyöngédsége, enélkül nem lehet a szegénykérdés megoldásához fogni. *A szegénykérdés nemcsak pénzkérdés, szeretet kérdése is.*

Utalt dr. Bánáss László terveire, amelyek alapján *ki akarja bővíteni az egyházközség munkakörét s kijelentette, hogy az egyesület munkáját is ki kell bővíteni. Ezenkívül be kell kapcsolódni az egyházközség közösségébe. Az egyes egyesületek ne maradjanak dolgoz-*

zanak, hanem egy nagy közösségben!

A közösség keretein belül találjuk meg öntudatunkat, de egyszerűen a más-vallásuk kezét is megtaláljuk.

Dr. Bánáss László beszéde végén ismét hangoztatta, hogy az egyesület álljon be az egyházközségi munkába, amelyben nagy szerep vár rá.

Az új prépost-plébánosot melegen ünnepelték az egyesület hölgyei.

Ezután Nagy Józsefné alelnök az egyesület muljáról tájékoztatta dr. Bánáss Lászlót. *A Szent Erzsébet Egyesületet 1903-ban alapította Wolaffka Nándor püspök, így jövőre ünnepeli 40 éves jubileumát.* Szólt az egyesület céljáról s az elért eredményekről a szegénysegélyezés terén. Kijelentette, hogy ebben az évben a feladatokhoz még egy járult: *gondoskodni sebesült honvédekinkről s az itthonmaradottakról.* *»Ez legyen a divat, ne a zsúrozás!«* — idézte dr. Kölcsey Sándorné mondását Nagy Józsefné.

Acház Imréné vigalmi elnök az egyesület ezirányú terveiről mondott tájékoztatót. Beszámolt dr. Varga Emilné nagyszabású bábszínházi előadásáról, a közeljövőben a *»Mikádó«*-t adja elő elsőrangú énekesgárdával.

Nagy Józsefné a karácsonyi cipőosztás előkészületeiről szólt még. Bejelentette, hogy dr. Kölcsey Sándorné kérésére minden társadalmi egyesület együttesen kéri a közellátási minisztériumtól jegymentes cipők konfligensen feljeli kiutalását. Ugyanő a jövő héten szí-

gyűjtésre vonatkozó tudnivalókról tájékoztatta a hölgyeket, majd a hadigondozó szolgálattal kapcsolatos részleteket ismertette.

Felolvasták az elnökség levelének másolatát, amelyet dr. Lindenberger Jánoshoz, Debrecen szereslett volt prépost-plébánosához, a Szent Erzsébet Egyesület melegsívű, áldozatkész támogatójához intéztek s a levélre kapott választ. Dr. Lindenberger János azt írta benne: *»Soha sem fogja elfelejteni Debrecen és a Szent Erzsébet Egyesület nemesszívű hölgyeit!«*

A közönség szava

A járművek elsőlétesítő időpontjáról

Igen tisztelt Szerkesztő Úr! Engedje meg, hogy k. lapjában felhívjam az illetékesek figyelmét a légóltalmi tudnivalókkal kapcsolatban.

Szeptember 27-i számban megjelent *»Légóltalmi tudnivalók«*-ban világosan ki van tüntetve, hogy: *»Az elsőlétesítő kezdő pontja«* nemcsak az épületekre, hanem a járművekre, kocsiakra, gépkocsikra is vonatkozik. Viszont egyes közönségek már a szűrőket beállítva követelik a fénycsökkenőt berendezés felszerelését, illetve az azon keresztül való világítást, megengedve ugyanakkor, hogy a lakásokból az utcára ömöljön a fény, a villamos teljes fényvel járjon, stb. Azt hiszem, ennek a visszaszámításnak minden járókelő ember áldozata, mert hol fénykévébe, hol sötétségbe jut, szeme alkalmazkodni képtelen, emiatt összehúzóedések, veszekedések keletkeznek. De van ennek a rendelkezésnek egy sokkal komolyabb következménye is, ami még beláthatatlan bajokat hozhat. Én például orvos vagyok, motorkerékpárral járom betegim, akiknek jórésze Debrecen szét-szört telepein lakik, ahol az útvízonyok járművel járó ember részére még világításnál is életveszélyesek. Már most, ha pl. hívják a Téglyáskertbe, vagy a Nyilastelepre, alkonyodás után járművel nem tudok elmenni, először azért, mert csökkentett fényvel csak lépésben mehetek, ami viszont a csökkentett benzinnadag mellett képtelenség, másodszor pedig nem vagyok hajlandó sem a magam, sem a mások életét kockára tenni, a beteg pedig reggelig meg is halhat. Kérem az illetékeseket, ezt annál is inkább fontolják meg, mert mind korábban kezdődik az alkony, a betegek pedig inkább alkonyat után vannak rossz-szúl s olyan gát van az orvos és a beteg közt, hogy egymást elérni képtelenek, amiből pedig még nagyon sok katasztrófa adódik. Teljes tisztelettel

Dr. T. B.

Könyv

Juhász Vilmos: NAGY HÓDÍTÓK.

Nagy hódítók életének és küzdelmeinek a régít megsemmisítő és újat alkotó munkájának történetéről ma semmiféle olvasmány nem lehet érdekesebb, tanulságosabb és fontosabb. Nincs az a képzelt regényhős, akinek az élete kalandosabb és izgalmasabb, titokzatosabb s regényesebb lenne, mint ezeké a nagy hódítóké. Juhász Vilmos nem világtörténeti kézikönyvet ad a nagy hódítók egész sorának teljes életregényét beszél el. De nemcsak azt beszél el, hogy mit tettek ezek a nagy hódítók, a hatalmas emberek hanem, hogy miért tették, vagyis arra a mindennél izgatottabb kérdésre igyekszik feleletet adni: a nagy történelmi alakok egyénisége, lelki élete, magánélete hogyan függ össze a világtörténelem nagy változásaival. A kínai birodalom alapítónak és Caesarának, Nagy Sándornak és Hannibálnak, Mohamednek és Napoleonnak, a régi és modern történelem több más nagy hódítójának életregénye Juhász Vilmos elbeszélésében és értelmezésében eleven történelmet tár elénk. Az eredeti és érdekes képanyag az olvasó elő idezi a történelem nagy korszakainak hangulatát. A vastag 740 oldalnyi kötet a BÉTA díszes kiadásában jelent meg.

Oroszironról hazaérkeztem

műhelyem személyesen vezetem. Szíves pártfogást kérve Tisztelettel:

Szilágyi János lakatos

Arany János u. 1. sz.

Hajdú vármegye őszi közgyűlése

Hajdú vármegye törvényhatósági bizottsága tegnap tartotta a főispán elnöklésével őszi rendes közgyűlést.

A Nemzeti Hírszék után Szilassy László főispán mondott megnyitó beszédet.

A főispán megnyitó beszéde

Immár negyedik éve — mondotta — hogy az új, igazságosabb Európa létrehozása érdekében a fegyverek eldőltek. Július végén volt egy éve annak, hogy nekünk is csatasorba kellett állnunk, nem maradhattunk távol a háborútól, flaknak is ki kellett vennie részüket ebből a hatalmas küzdelemből azért, hogy biztosítani tudjuk nemzetünk számára a fennmaradás lehetőségét. Az ellenség, amellyel küzdenünk kell, nem egyszerű feladat elé állított bennünket. Ennek az ellenségnek a zászlójára az istentelenség, a barbáriság, a kegyetlenség van írva, amely évek óta arra késztelt, hogy itt Nyugaton a békét s a magasabb kultúra fejlődését letiporja.

Honvédeink mindjárt beavatkozáruk első napjaiban elfűttek határainkól ragyogó fegyvertényekkel ezt a barbár hordát s ma határainktól messze vívják harcaikat. Céltul maguk elé tűzve, hogy ezt az ellenséget teljesen és végleg megsemmisítsék.

Háború azonban nincsen áldozat nélkül s dicső katonáink hulló vére áztatja a földet, ahol valamikor eleink éltek és ahonnan elindultak mai hazánk meghódítására.

En hiszem, hogy a magyarok Istene megáldja a hősök kihulló véréit és azok zálogai lesznek egy újabb ezredévek éppén úgy, mint őseink vére biztosított számunkra már ezen a földön egy ezredévet!

Minden magyar hő imája kell, hogy szálljon az Eggek Urához, áldja meg katonáinkat s övezze dicsőséggel fegyvereiket. De áldozatvállalás és kötelességteljesítés kell hogy legyen a feladat mindannyiunknak, akik itthon vagyunk. Talán még nehezebb és még súlyosabb idők előttünk mint eddig, amelyek csak újabb és újabb áldozatot kívánnak tőlünk. Azonban meg vagyok győződve róla, hogy Boesky vízéi izzó hazaszeretete ezeken a nehéz időkön is átfogja segíteni őket, mert obogó lánggal ég még lelkükben a nagy fejedelmük szelleme és tanítása.

Felszólalások az alispáni jelentéshez

A főispán beszédét után dr. Uzonyi Barna vármegyei főjegyző ismertette Rásó István alispán időszakos jelentését, melyben az alispán megkapó szavakkal emlékezik meg arról, hogy a vármegye közönsége lelkes, önmegtartózkodó áldozathozattal járul hozzá a belső fronton a végső győzelem kivívásának elősegítéséhez. Majd közegészségügyi, közellátási, közrendészeti és közúti adatokat ismertetett.

Az alispáni jelentéshez vitéz Czegedy Béla, a Mezőgazdasági Kamara igazgatója szót hozta, foglalkozva a közelmúltban megjelent tengeri- és búrnyarrendelettel, annak hajdúvármegyei vonatkozásait. Majd a mezőgazdasági termelés zavartalan menetének fontosságát hangsúlyozta a közellátási államtitkárnak nemrég elhangzott azon kijelentésébe kapcsolódva, miszerint a mezőgazdaság a legnagyobb hadiüzem.

Ludány Miklós felsőházi tag, mint Hajdú vármegyei mezőgazdasági bizottságának elnöke a gazdaérdekek védelméről beszélt. Rásó István alispán tájékoztató és megnyugtató választ adott a felszólalásokra, majd Szilassy László főispán támogatását helyezte kilátásba a hajdúvármegyei gazdák érdekében.

A közgyűlés Lossonczy István közellátási miniszter leiratát kinevezése al kalmából tudomásul vette és feliratilag biztosítja a minisztert közellátási kérdésekben Hajdú vármegye támogatásáról.

A vármegye 11.000 pengővel járul hozzá a bőszi börtényi tüdőbeteggondozó létesítéséhez

Dr. Ször Zoltán aljegyző ismertette a belügyminiszter leiratát a Hajdú-börtényben felállítandó tüdőbeteggondozó intézet tárgyában. A közgyűlés 11.000 pengő hozzájárulást szavazott meg a bőszi börtényi tüdőbeteggondozó-

intézet létesítéséhez való hozzájárulásként.

Háromszék vármegye átiratára a megye 500 pengő anyagi támogatással járul hozzá a Sepsiszentgyörgyön létesítendő Gábor Aron-emlékműhöz.

1944-ig befejezést nyer a 49 km-es vármegyei bekötőt út építése

Dr. Uzonyi Barna vármegyei főjegyző ismertette a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter leiratát a vármegyei harmados bekötőt út építése eddig elkészített szakaszai és a kiépítés további programja tárgyában.

A vármegyei harmados bekötőt út 49 kilométer hosszúságban épült ki és azt 1944 év végéig be kell fejezni. — A javaslatot jóváhagyta a közgyűlés.

A vármegyei tisztviselők státus-sérelmeinek orvoslását kéri a közgyűlés

Vas, Fejér és Szatmár vármegyék megkeresése alapján Hajdú vármegye közgyűlése feliratban kéri a vármegyei tisztviselők státus-sérelmeinek orvoslását, továbbá a felszabadult területeken ideiglenes hatállyal kinevezett, de egyébként választás alá eső vármegyei és községi tisztviselők véglegesítését.

Támogatja a megyei törvényhatóság Csongrád vármegye közgyűlésének a közalkalmazottak hivatalos kiszállásai alkalmával felszámítható kiküldetési illetmények felemelése ügyében hozott határozatát.

A világháborúk elesettjei hozzátartozóinak támogatása érdekében

Elfogadta a közgyűlés a közgyűlés javaslatát, mely szerint dr. Uzonyi György országgyűlési képviselő indítványa alapján rendezettnél kívánja a mostani és 1914—18-as világháborúban elesettek hozzátartozóinak és hadirokkantoknak támogatását. E célból 80—200 pengős életjáradék bevezetését és ez összeg együtőelőnek, illetve kettőtőelőnek megfelelő eltartási segély bevezetését kéri.

Dr. Pap Károly egyetemi tanár nyugalomba vonult

Dr. Pap Károly, a debreceni egyetemnek indulásától kezdve magyar irodalmi professzora hosszú, érdemes munkásság után nyugalomba vonult. Harmincöt évi főiskolai tanársága alatt neve és egyénisége egygyéforrt Debrecenhez s a Kollégiumnak, majd a belőle sarjadt egyetemnek mindig kimagasló egyénisége és értéke volt.

1907-ben választották meg a Kollégium akadémiájának újonnan szervezett magyar nyelv és irodalmi tanszékére. Hazai és külföldi egyetemeken szerzett alapos szakképzettség, esztétikai, irodalomtörténeti és művészettörténeti gazdag ismeretek birtokában kezdte meg működését, amely hamar eredményeket is felmutathatott.

Nyomban megkezdte a magyar irodalom állandó, rendszeres, elmélyült és széleskörű ismertetését. De nemcsak jómódon igyekezett hallgatóit megnyerni a hazai irodalom olvasásának és művelésének, hanem irodalmi önképzőtársulatokban vezette az ifjúságot. Pap Károly sokoldalú írói munkásságával is példát adott tanítványainak. Ezt a munkáját folytatta a kitűnő professzor az 1914-ben a Kollégium alapjain induló Tisza István Tudományegyetem magyar nyelv és irodalmi tanszékén is. Az egyetemi katedrától is tovább ápolta irodalmunk régi, tisztas hagyományait s e tisztult eszményeket kedvelte meg hallgatóival is. Egyetemi tanárságának kiemelkedő évei: 1924—25, amikor tanári társai bizalma az egyetem rektori tisztébe emelte, 1916—17 és 1933—34, amikor a bölcsészettudományi kar dékánuságát viselte. Az elmúlt tanévben prorektorrá választották dr. Mitrovics Gyula helyére, aki nyugalombavonulásával lemondott erről a tisztéről.

Dr. Pap Károly a magyar tanárok százait és százait tanította és bocsátotta ki a magyar ifjúság nevelésére, hogy továbbadják azt a tüzet és azt a lelkesedést, amelyet az egyetemi órákon kaptak professzoruktól. A Tanárképző

Körzeti tűzoltóságot állítanak fel Püspökladányban és Hajdúböszörményben

Dr. Jóna Mátyás főjegyző tett előterjesztést arra nézve, hogy miután az egyes községek nem tudnak tűzoltóságot szervezni anyagi fedezet hiányában, Püspökladányban és Hajdúböszörményben két körzeti tűzoltóságot szervezzenek meg, melyek közül a püspökladányi a ladányi járás községeiben, a hajdúböszörményi körzeti tűzoltóság pedig a bőszi börtényi járás községeiben látna el szolgálatot.

A megyei közgyűlés az előadói javaslatot elfogadta.

Egyéb ügyek

Támogatja a törvényhatóság Komárom feirati határozatát az OTBA szolgáltatások kiterjesztésére és Zala vármegyeinek az OTI biztosított tagok gyógyfürdősegélyre való igényeinek elismerése tekintetében a Társadalombiztosító Intézet által eddig követett gyakorlat megváltoztatására vonatkozó átiratot.

Ung vármegye átirata kapcsán a közgyűlés feliratilag szigorú eljárást kér a megszünt iparendélyű zsidó kereskedők üzlethelyiségek igénybevétele érdekében. Szóval teszi a felirat, hogy a sok zsidó kereskedő bérlő nem mondja fel a béreltet, bár maga a helyiséget nem használja.

Feliratot intéz dr. Sándor Lajos tb. aljegyző által ismertetett Abaúj-Torna vármegye átirata alapján a közgyűlés a kormányhoz a káromkodás megszüntetését célzó tételes törvényeink szigorú alkalmazása tárgyában.

Evi 2000 pengővel járul Hajdú vármegye a hajdúböszörményi nemibeteg-gondozó intézet felállításával kapcsolatos költségekhez, valamint dr. Ször Zoltán aljegyző által ismertetett javaslat alapján elvállalta a törvényhatóság a többlet egynevegrészt.

Rásó István alispán előterjesztésére a vármegyei sorozóbizottság elnökhelyettesévé: dr. Soós János és Kisfaludy Árpádot a kártalanítási felülvizsgáló bizottság tagjává dr. Hadházy Zsigmond nyug. főispánt és dr. vitéz Néhárczy Béla nyug. vármegyei főjegyzőt választotta meg a közgyűlés.

DEBRECZEN

5. OLDAL
1942 X. 1.

Olvasta már?

Nyirő József
képes hetilapját a

MAGYAR ERŐT

A keleti arcvonalról a
legfrissebb eseményeket
rádióképpel hozza.

Megjelenik minden pénteken.
ÁRA 20 FILLER.

vajnak így akadt segítője a zsákmány elhúzásához.

Majoros a szekérhez lovat is akart lopni, hogy majd szekéren jár betörő körútra és nagyobb vidéket bekapcsolhat működési területébe. A mezőre kápanyvázott lovak közül akart ellopni egyet, de rajtavesztett és esendörkékre adták.

A tárgyaláson a 40 betörésből és lopásból 16-ot magára vállalt Majoros, a bizonyítékokat is megszerelte a bíróság. Ezekben a bűncselekményekben megállapították bűnösségét és elítélték háromévi fegyházra.

—o—o—o—

1000 pengő pénzbüntetésre ítélték egy háztulajdonost, mert egészségtelen helyiséget jelölt ki légóltalmi óvóhelyül

A debreceni rendőrség, mint kihágási bírósg tárgyalta Horváth Gábor Kossuth utca 13. sz. alatti lakos, földbirtokos ügyét, akét feljelentettek, mert egészségtelen és alkalmatlan helyiséget jelölt ki házában légóltalmi óvóhelyül. A rendőrség részéről bizottság szállt ki, mely megvizsgálta a helyiséget és megállapította annak alkalmatlan voltát. Miután a háztulajdonos felhívásra sem gondoskodott új helyiség kijelöléséről, dr. Papp Menyhért rendőrtanácsos, mint kihágási bíró 1000 pengő pénzbüntetésre ítélt. Az ítélet ellen Horváth Gábor fellebbezéssel élt.

ÉRDEMES

átmeneti kabátot
férfi sportöltönyt
fiú iskolaruhát
fiú télikabátot

VÁSÁROLNI

jó minőségben, olcsó
szabott árainkon.

GRÜNFELD

úriszabóság

Kistemplom mellett

Háromévi fegyházra ítélték el a tolvajt, aki a lopott szekérhez lovat is akart szerezni

Kedden délelőtt került a debreceni törvényszék elé Majoros István cipész-mester, aki Berettyóújfaluban sorozatos lopásokat és betöréseket követett el. A csendőrség azzal gyanúsította, hogy Berettyóújfaluban és a debreceni tanyákon összesen 40 betöréssel lopást követett el. Mindent elvitt, amire csak hazaért, Lopott lószerszámot, tyúkot, létrát, ruhákat, élelmiszereket. Ellopott egy üres szekeret is. Megkérte az egyik arra haladó gazdasági cselédet, hogy segítsen neki elhúzni a szekeret, mert a lova beteg lett s nem tudja továbbhúzni. A ravasz tolvajnak így akadt segítője a zsákmány elhúzásához.

Adónaptár — Október hó

1. Beruházási hozzájárulás negyedévi részlete befizetendő.
5. 48.—240.— pengő közötti forgalmi- és fényüzésiadó (váltás) havi általános egyhatod része bélyegeken lerovandó.
Gyermeknevelési pótlék negyedévi részlete befizetendő.
10. 48.—240.— pengő közötti forgalmi- és fényüzésiadó (váltás) havi általános egyhatod része bélyegeken lerovandó.
15. Forgalmi és fényüzésiadó (váltás) 48.—240.— pengő közötti forgalmi- és fényüzésiadó (váltás) havi általános egyhatod része bélyegeken lerovandó.
240.— pengőn felüli havi általános szeptember hóról befizetendő.
Kézpénzforgalom után havi fizetőknek szeptember hóról bevallást kell benyújtani és az összegét be kell fizetni.
Kézpénzforgalom után negyedévi fizetőknek VII., VIII., IX. hóról bevallást kell benyújtani és az összegét az előlegek levonásával, be kell fizetni.
Kézpénzforgalom után fél- és egész évi bevallásra jogosultnak havi előleget kell fizetni.
Kimenő számlák alapján adózónak szeptember hóról bevallást kell benyújtani és a VIII. 15-én és IX. 15. napján beadott bevallás 1/2—1/3 összegét be kell fizetni.
Egyenesadók évi összegének 1/12-ed részét be kell fizetni a havonta fizetőknek.
Autóadó negyedévi részlete befizetendő.
20. 48.—240.— pengő közötti forgalmi- és fényüzésiadó (váltás) havi általános egyhatod része bélyegeken lerovandó.
25. 48.—240.— pengő közötti forgalmi- és fényüzésiadó (váltás) havi általános egyhatod része bélyegeken lerovandó.
Alkalmazottak kereseti adója, illetményjegyzék kapcsán befizetendő.
Általános összegben megállapított alkalmazotti keresetiadó befizetendő.
Alkalmazottak VII., VIII., IX. havi kereseti adóját a negyedévi adózóknak, illetményjegyzék kapcsán be kell fizetni.
31. 48.—240.— pengő közötti forgalmi- és fényüzésiadó (váltás) havi általános egyhatod része bélyegeken befizetendő.
48.— pengőn aluli forgalmi- és fényüzésiadó (váltás) havi általános 1/30-ad része naponta bélyegeken lerovandó, úgyhogy e hó végéig a teljes összeg lerovatott.

Bélyeggyűjtés

A bélyeggyűjtésben rejő hatalmas propagatív erő legfényesebb bizonyítékául teljes szövegében közöljük az alábbi levelet:

Scharnegoutum, 1935 VI. 17. Nagyságos Uram! Itt van egy holland református lelkész, aki a magyar gyermekakció alkalmával egy kicsit megtanult magyarul, mint bélyeggyűjtő (itt Hollandiában nem egyszer rádióbeszédet tartott a magyar bélyegekről és a magyar történetről; és aki ezen rádióbeszédök révén kapcsolatba jött méltóságos báró Szalay Gábor úrral, a magyar kir. posta vezérigazgatójával. Méltóságos uram közölte nekem igen tisztelt egyesületek nagybecsű címét. És most kérem alázatosan — ne tessék reám haragudni —, hogyha lehet igen tisztelt egyesület szíveskedjék engem, mint tagját felvenni. Igenlő válaszát várva várom. Tisztelettel üdvözöl nagy-ságos uraim alázatos szolgálója W. A. Dekker ref. lelkész, Scharnegoutum, Friesland, Hollandia.

Felezett 25 krajcáros magyar réz-nyomat. A Donaupost egy felezett ilyen bélyegről referál be olvasóinak, mely egy három krajcárossal együtt Pestről Pozsonyba küldött ajánlott levél bérmentésére lett felhasználva. Az eredeti borítékon levő bélyegnek valódiságához kétség nem férhet, annál kevésbé mert hiszen ajánlott levelet csak postahivatalnál való feladás és nem postaszekrénybe dobás útján lehetett akkoriban feladni és így tehát hivatalos közeg révén került ez a levél forgalomba. Ezen levél párja annak a nyíregyházi levélnek, mely Kozák István ottani tanár gyűjteményében látható és amelyen szintén egy felezett 25 krajcáros és egy teljes 3 krajcáros bé-

lyeg található. Feladóhely ezen a levélen Vencsellő, rendeltetési hely Nyíregyháza.

A legutóbbi napokban alkalmunk volt egy 1903-as, 20 filléres portóbélyeget

találni, melynek fogazása az elől 12:11.5 helyett, mind a négy oldalon 12-ös. A téves fogazás kétségbevonhatatlan, de egyben érthetetlen is. Ki tudna erről valami pozitívumot közölni?

A szovjet intelligencia — mezitláb

(Honvéd haditudósító század. — Ferecz Gyárfás haditudósító.)

Markó László százados beszél az orosz intelligenciáról. Hosszú gyalogmenetei során közelről figyelte az orosz életet, sok érdekességet látott.

— Az egyik szétzört nagy faluban össze-vissza, rendszertelenül építel, elhanyagolt házak között **jobb megjelenségű fiatal, mezitláb asszonnyal találkoztam** — mondta többek közt. — Egyik kórpátaljai katonám útján akartam beszélgetni vele, miközben két szép gyermekét fésülte. **Meglepetésemre németül válaszolt az asszony.** Rövidesen kiderült: **orvosnő.** Évek óta bizenkét falu egészségügyét látja el. Az ára mérték. A közeli városban van hivatalban. Hetenként egyszer találkoznak. **Hogy miért élnek így? Kellen sem keresnek annyit, hogy városban két gyermekkel megélhessenek. Az orvosnő mezitláb jár s rendelés, komoly egészségügyi tevékenység közben főz.** Csak jobb megjelenése különbözteti meg a többi falusi asszonytól. No meg az, hogy gyermekeit nagy gondnal tisztán tartja.

A százados elgondolkozik, majd újabb képekkel érzékelteti megfigyeléseit:

— Néhány faluval arrébb az ország-utat túlnyomórésztben asszonyokból és leányokból álló csoport járja. **A munkások között sérényen forgódnak egy középkorú, nyálkás, fehér kendővel bekötött fejű asszony, szintén mezitláb.** Érdeklődésemre az asszony nemelül válaszolt, Rossz kiejtéssel magyarázta, hogy **mérnök.** Ezt az útszakaszt a honvédparancsnokság rábízta. Neki kell karban tartania. Ha nem néz személyesen utána, nem dolgozik itt senki. Az édesapja, sőt a nagypapa is orvos volt. A cári időkben kényelemben, jól éltek. Édesapját száműzték a vörösök. Azóta semmi hír felőle. **Édesanyja elővette tanítónői oklevelét és vörös szövegbe állott. Így tudta felnevelni. Most mezitláb, az országút mellett keresi a kenyerét.** Nálunk a legutóbbi napszámosság is jobban van állózza.

Ismét más kép:

— A következő faluban középiskolát végzett házaspár lakásába kerültem. A férfi a községi szovjetelnök, az asszony a kolchozról volt alkalmazásban. Csupa piszok, lim-lom mindenfelé. **Tanárnői képesséssel rendelkező leányuk szakadozott ruhában, eldurvult csupasz lábakkal az ágrólszakad proletárnól személyesíti meg.** Két nap múlva a szovjet felfogást maradtalanul jellemző esettel találkoztam. Pihenő közben a félig lerombolt, gabonarakárnak használt templom körül beszélgettem tisztársaimmal, amikor ötven-ötvenöt év körüli, nagy szakállas muzsik jött felénk. Kifogástalan német, majd francia beszédű szövegűt meg. Mindannyian bámolunk. **Szavai nyomán valóságos regény tárult elénk.** Ennek a falunak ő volt a forradalom előtt a földesura. **Ezerkétszáz hold birtoka volt.** A templomot, arrébb a nagy halastavat is édesapja csináltatta. Ő hivatásos tüzérszázados volt a cári hadseregben. Édesapját megölték a vörösök. Ő — löbbévi fogság és kényszermunka után — kolchozra minősített birtokán, mint volt tüzérszázados, **patkoló kovácsmesternek alkalmazták.** Azóta szakadoztalanul veri az üllöt. Most reméli, hogy visszakapja a birtokát és sorsa újból emberibb lesz az egész faluval együtt. Beszélgetés közben egy másik ősz ember jött hozzánk. A volt tüzér-

százados egykori tűzmestere. Valamikor negyvennyolc hold földje volt ebben a faluban. A vörösök elkergették. Azóta erdők mélyen eldugott tanyákon tengette életét. Három héttel ezelőtt jött haza. Most akar új életet kezdeni.

Érdeemes volna ezeken a dolgokon elgondolkozni. De továbbiakkal is megtoldja szavait Markó százados:

— Bizonyosan feltűnt neked is, **hogyan milyen kicsiny ablakok vannak a**

házakon. Több helyen érdeklődtem a dolog után. Egyszerű, de jellemző magyarázatot kaptam: **az ablakokat is megadóztatta a szovjet. Az adó nagysága a mérettől függött!** A kémény után is adót fizetett a „paradicsomban” élő szovjetpolgár. Ezért látnak annyit kályhacsöveket az ablakokon ki-eresztve. Így takarították meg az adót. És még valamit: Hosszabb pihenőhelyeinken tanítóknál, tanároknál, orvosoknál, orvosnőknél és más, magukat művelt embereknek tartó oroszoknál érdeklődünk Magyarországról. A fiatalabb nemzedék semmit sem tudott rólunk. Így fest az agyondicsérelt, agyonpropagált szovjet „közmművelés” és „fejlesztés” — fejezi be megfigyeléseit Markó százados.

A hajdúvármegyei tanítók Gönczy Egyesületének memoranduma a közoktatásügyi miniszterhez

Hírt adtunk már arról, hogy a tanítók Gönczy Egyesülete közgyűlésén elhatározták egy memorandumnak a felküldését a közoktatásügyi miniszterhez. A memorandumban rávilágítanak sok érdekes, égető kérdésre, melynek megoldását várja a tanítóság.

Kérik nemzetnevelésügyüknek az új idők szellemének megfelelő felemelését. Rámutatnak arra, hogy az öntudatos faji nevelés biztosítása megkívánja, hogy a magyar történelemtanítás ölelje fel a magyarságnak nemcsak a Kárpátmedencében történt letelepülések történetét, hanem az ázsiai ősmagyarság és rokonainak a történelmét is.

Szükségesnek tartják, hogy a nemzetnevelői rend alacsony erkölcsi és anyagi értékelését emeljék fel, mert rendkívül káros hatása érezhető már most is, mivel nagy már a tanító- és tanárihiány. Kérik, hogy a kezdő illetményeket már olyan összegben állapítsák meg, hogy a családalapítást lehetővé tegyék és a fizetés vonzó hatással

legyen a pályaválasztó ifjúságra. A kántori sérelmek azonnali megszüntetése mellett azt is kérik, hogy azok a tanítók, akik gyermekeiket városban iskoláztatják a távoli lakvagyból, kevesebb akadály leküzdésével kerülhessenek be a városi iskolákhoz. A városi iskolához nem jutó tanítók részére nevelési segélyt rendszeresítsenek, hogy gyermekeik középfokú és egyetemi iskolázását lehetővé tegyék. **A vasutaktól távoli helyeken szolgáló tanítók részére fuvarpótlékot kell adni,** hogy ilyen módon is segítsenek rajtuk, tegyék lehetővé, hogy egy helyen sok ideig kilartsanak és ne igyekezzenek menekülni helyükről az első kínálkozó alkalommal.

Szükségesnek tartják, hogy minden tanító legyen a vármegyei tanítói egyesületeknek. Kérik a licencos tanítóképzésnek a tanítóság által kívánt egyetemi fokozatig való biztosítását. A magyar földrajznak és a honi ismereteknek a tananyagban való bővítését is szükségesnek tartják.

A tuzséri levették tűzvéstől mentették meg falujukat

Veszedelemes tűzvést pusztított az elmúlt héten Tuzsér községben. Óriási kárt okozott a „vörös kakas”, de a kár még nagyobb lett volna, ha nem lépnék közbe önfeláldozóan és igazi fiatalokhoz méltó, veszedelemtől meg nem rettenő bátorsággal a tuzséri levettek.

A tűzvést játszadozó gyerekek okozták. A község Tisza felé eső részén egy szénával telt csűrben játszadoztak s hogy hogy nem, felgyújtották a szénát. A rendkívül nagy szárazság következtében percek alatt lángban állott löbb ház. **A falu lakossága — délelőtt volt — kinn dolgozott a mezőn s így az a veszély fenyegetett, hogy az egész község áldozatul esik a tűzvéstnek.**

A sors különös gondoskodása folytán éppen ebben az időben folyt a levettgyakorlótéren a foglalkozás. A gyakorlótér a tűz zúghelyén félkilométernyire volt, a magasra csapó lángokat az a feltele gomolygó füstfelhőket azonnal észrevették Kiss Lajos főhadnagy, körzetparancsnok levettéi. **A parancsnok levettéivel azonnal a helyszínre rohant.** Percek alatt megkezdődött vezetésével a tűz oltása és a házakban levő bútorok, ingóságok megmentése. Itt azután meglátszott az, hogy mit jelent, ha az ifjúság vezetésében nemcsak a főléje rendelt parancsnokot látja, hanem gondolatait is ellesve halálmevető bátorsággal rohan, hogy teljesítse utasításait, akár a lobogó lángokba is.

A tűzhöz csakhamar megérkeztek a szomszédos községek önkéntes tűzoltói és a falubeli lakosok is, akik együtt küzdöttek ezután a lángok ellen a derék levettékkal. **A délutáni órákban,**

hosszú küzdelem után, sikerült elfojtani a lángokat, megfékezni a tüzet. Többgyermekes anyák, akiknek férjük a harcúterén van, egyszerű földművesek, öregek és fiatalok szinte sírva köszönték meg a levettéket, hogy megmentették az egész falut a pusztulástól. Megördemelték a hálát, mert életük többször is veszélyben forgott. **Parancsnokuk, Kiss Lajos főhadnagy egy égő házban tüzes gerendák alá került s csak bátor, előljárójukhoz híven ragaszkodó levettéinek köszönhető, hogy kisebb sérülésekkel szabadult a tűzből.**

A veszedelmes tűzvéssel önzetlen, bátor küzdelmet folytató levettek megérdemlik, hogy az ország összes levettéi tudomást szerezzenek róluk és tisztelettel, bajtársi megbecsüléssel emlékezzenek meg levettétársaikról.

—o—o—o—

A pallagi gazdasági akadémia évnnyitó ünnepélye

Hetvenhatodik tanévre most nyitotta meg kapuit a pallagi Gazdasági Akadémia. Isteniszüteletet után, amelyekel vitéz Szabó Endre református lelkész-pastor és Nagy Miklós piarista tanár végzett, az akadémia egyik termében folyt le az évnnyitó ünnepély.

Dr. Gulyás Antal igazgató évnnyitó beszédében hangzott, hogy az akadémia történetében új korszak kezdődik azzal, hogy **négyévfolyamu mezőgazdasági szakiskolává alakult át.** Párhuzamot vont az alapítás ideje és napjaink között, kiemelte az iskola történelmének kimagaslóbb állomásait. Köszönettel adózott báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszternek, akinek terve szerint emelték főiskolai rangra a gazdasági akadémiaikat. Ismertette azokat az előnyöket, amelyeket a főiskoláj oktatás és képzés fog nyújtani, majd a hallgatók felé fordulva fokozott kötelességteljesítésre hívta fel őket.

A megnyitó beszéd után dr. Kuthy László tanár adott elő gazdasági szakkérdésekről.

Divatos szép ernyőt

Javítás, áthuzás

Piac u. 77.

Ernyőszalonból

regyen

Közellátásügyi miniszteri rendelet a burgonya forgalmáról és felhasználásáról

Az 1942 évi termései burgonya forgalmának és felhasználásának szabályozása tárgyában kiadott és a Budapesti Közlöny f. évi 218-iki számában közölt 110.400—1942 K. M. számú rendelet hatálybalépésétől, vagyis az 1942 szeptember hó 26-tól kezdve 1942 évi termései burgonyát forgalomba hozni, felhasználni, vagy azt egyébként rendelkezni, csak a rendelet korlátai között szabad.

A debreceni határban termelő köteles az 1942 évi burgonya terméséből a burgonyával bevett terület minden kataszteri holdja után 12 métermázsas étkezési minőségre válogatott burgonyát a hatóság által megállapított áron a Belsőföldi Burgonya Kereskedelmi Egyesüléshez (továbbiakban: Egyesülés) beszállítani. Ha a burgonyával bevett terület nagysága egész holdon felül négyzetméterenként is áll, minden teljes 100 négyzetméter után anyai burgonyát kell beszállítani, amennyi az 1 kataszteri holdra eső mennyiségből arányosan 100 négyzetméterre jut.

Ha a termelő étkezési és ipari burgonyafajtát is termel, a beszállítási kötelezettségnek elsősorban az étkezési burgonyafajtából kell eleget tenni. Ha a termelő csak ipari burgonyafajtát termel, a beszállítás válogatás nélküli ipari célra alkalmas burgonyában is történhetik, ez esetben azonban a fenn több megállapított mennyiségnél 33 százalékkal több burgonyát kell beszállítani.

A rendeletben megállapított beszállítási kötelezettség teljesítésének idejét és módját a kiadandó rendelkezések alapján a hírlapok útján később fogom közölni.

Az a termelő, aki burgonyavetés területét részben művelte, a részeseinek járó burgonyamennyiséget nem köteles teljes egészében természetben kiadni, hanem visszatartatni annyit, amennyi abból az általa beszállítandó mennyiségre arányosan esik. Azt a burgonyamennyiséget, amelyet a termelő nem természetben ad ki, köteles hatóságilag megállapított áron a részeseinek készpénzben kifizetni.

A közellátásügyi miniszter a megszabott beszállítási kötelezettség alól részben, vagy egészben felmentést adhat azoknak a termelőeknek, akik korai új burgonyát termeltek, vagy szeszgyárral rendelkeznek, vagy a közellátásügyi miniszter engedélyével kötött szerződés alapján burgonyát termeltek, továbbá azoknak a termelőeknek, akiknek burgonyája a M. Kir. Növénytermelési Hivatal igazolása szerint nemestett, vagy államilag elismert vetőburgonya. A kérelmet 1942 évi október hó 15 napjáig a Termelők Irodája (Doboz utca) útján kell előterjeszteni.

A beszállítási kötelezettség nem terjed ki arra a termelőre, akinek a burgonyával bevett területe a fél kataszteri holdat nem haladja meg.

A termelő a beszállítandó burgonyát köteles a M. Kir. Növénytermelési Hivatal szállítási szabályzatában megállapított minőségben, a megállapított határidőre az Egyesülésnek — kivéve a szeszgyárhoz beszállított burgonyát — megvételre felkínálni és vagonszállítással szállítani a hatóság által megállapított áron tartozik megvenni.

A hatóság köteles ellenőrizni a beszállítandó burgonya eladását. Ha a termelő beszállítási kötelezettségének nem tesz eleget, a hatóság felszólítja a termelőt, hogy beszállítandó burgonyát 3 nap alatt az Egyesüléshez szolgáltatassa be. Ha a termelő ezen felszólításnak nem tesz eleget a hatóság burgonya-eladása és beszállítása iránt — szükséghez képest — karrhatalom igénybevételével intézkedik.

Ha a vételre felkínált burgonya mennyisége a 30 mázsát nem haladja meg, azt az Egyesülés a termelő kívánására a szállításkor azonnal köteles átvenni és a vételárat kifizetni. Ha a

vételre felkínált burgonyamennyisége a 30 mázsát meghaladja az Egyesülés a burgonyát a megvételről számított 8 nap alatt átvenni és a vételárat az átvételkor kifizetni köteles. A termelő a beszállítandó burgonyát az átvétel megőrzési és szakszerűen kezelni köteles. A beszállítandó burgonya mennyiségéből az 1942 évi november hó 1. napjától beszáradás és romlás címén minden befejezett 15 nap után 1 százalékos lehet levonni. Az Egyesülés a vételárat a ténylegesen átvett súly után az átvételkor érvényes áron fizeti ki.

Mindazok, akik az 1942 évben fél kataszteri holdnál nagyobb területen termelnek burgonyát és gabonaport nem váltottak ki, kötelesek a burgonyával bevett területek nagyságát 1942 évi október hó 15 napjáig a Termelők Irodájának bejelenteni. A bejelentési kötelezettség azt terheli, aki a burgonyával bevett területen tényleg gazdálkodik. A közös háztartáshoz tartozók burgonyával bevett területét a rendelet szempontjából együtt kell számításba venni. A Termelők Irodája a bejelentésre kötelezett termelő számára gabonaport állít ki.

Ipari célra — kivéve a szeszt és keményítő gyártást — csak a közellátásügyi miniszter előzetes engedélye alapján szabad burgonyát feldolgozni. A közellátásügyi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg a szeszgyárakat kijelölheti és feljogosíthatja, hogy 30 kilométer körzetben és csak tengelyen szállított válogatás nélküli ipari burgonyát a kijelölés alkalmával meghatározott mennyiség erejéig a termelő által beszállítandó mennyiségből vásárolhassanak.

A termelő a beszállítandó mennyiségben felül burgonyáját a rendelet hatálybalépésétől kezdve háztartási és gazdasági szükségletére felhasználhatja vagy az Egyesülésnek, vagy annak adhatja el, aki vásárlási engedéllyel rendelkezik. A termelő a beszállítandó mennyiségben felül burgonyájából elsősorban vetőburgonya szükségletét tartozik fedezni.

Vásárlási engedélyt étkezési és takarmányozási célra szolgáló burgonyára a közellátási kormánybiztos rendelkezési alapján Debrecenben a Termelők Irodája ad ki. A vásárlási engedély — ha a közellátási kormánybiztos a közellátásügyi miniszter előzetes felhatalmazása alapján másként nem rendelkezik — csak 30 kilométer körzetben való vásárlásra és csak tengelyen való szállításra jogosít. A vásárlási engedélyt csak akkor szabad kiadni, ha az engedélykérő megjelöli azt a termelőt, akitől burgonyát vásárolni akar. Ipari célra vásárlási engedélyt csak a m. kir. közellátási hivatal adhat. A termelőnek vásárlási engedélyre csak abból a burgonyájából szabad eladnia, amely nem esik beszállítási kötelezettség alá. A vásárlási engedély csak olyan személy részére adható ki, aki nem rendelkezik háztartási és gazdasági szükségletének megfelelő mennyiségű burgonyával.

A vásárlási engedély kiállításától számított 30 napig érvényes. Az eladó köteles a vásárlási engedély hátlapjára feljegyezni nevét és lakhelyét, továbbá az engedélyesnek eladott burgonyamennyiséget. Az engedélyes köteles a 30 nap eltelté után következő 3 nap alatt a vásárlási engedélyt visszaszállítani a kiállító hatóságnak.

A fenti rendelkezések nem terjednek ki arra a burgonyára, amelyet a termelő a közszéki előjáróság (polgármester) által kiállított engedély alapján saját terméséből 30 kilométer körzetben belül tengelyen piacra visz és azt közvetlenül a fogyasztónak, vagy kiskereskedőnek adja el. Egy-egy fogyasztónak legfeljebb egy métermázsas burgonyát lehet eladni.

Burgonyát az ország területén csak szállítási igazolvánnyal szabad szállítani. Az Egyesülés száraz felvezetőjével ellátott fuvarlevél alapján történő szállításhoz szállítási igazolványra nincs szükség.

A termelő budapesti háztartása szükségletének ellátására szolgáló saját termései burgonyájának szállításához — három métermázsát meg nem haladó mennyiségben — az Egyesülés a szállítási igazolványt díjmentesen állítja ki.

A termelő vidéken fekvő háztartásának szükségletére szolgáló saját termései burgonyájának szállításához — 3 métermázsát meg nem haladó mennyiségben — továbbá a gazdasági családok, vagy más gazdasági alkalmazottak terményjártásához a háztartás helyére illetékes közellátási kormánybiztos, vagy az általa kijelölt hatóság ad ki szállítási igazolványt. Vasúton, vagy hajón való szállításhoz különben szállítási igazolványt az Egyesülés ad ki.

A közszéki előjáróság (polgármester) vásárlási engedély alapján vásárolt, tengelyen fuvarozott burgonyának szállításához az engedélyt a vásárlási engedély hátlapján a burgonya elszállítási helye szerint illetékes közszéki előjáróság (polgármester) állítja ki. Az ilyen módon kiállított engedély a szál-

Tudnivalók a burgonya beszerzéséről

A burgonya forgalmának szabályozásáról szóló, a Budapesti Közlöny szeptember hó 26-iki számában megjelent 110.410 számú közellátásügyi miniszteri rendeletet az egyidejűleg kiírt plakátok útján s kivonatosan a helyi lapok útján közlöm az érdekeltekkel.

A rendeletnek a fogyasztó közönséget érdeklő intézkedéseit az alábbiakban ismertetem.

1. A termelő azzal a burgonyamennyiséggel, amely beszállítási kötelezettségének teljesítése után még rendelkezésére marad, szabadon rendelkezik, azt tehát annak a fogyasztónak, akinek vásárlási engedélye van, szabadon eladhatja. Azok a fogyasztók tehát, akik vásárlási engedéllyel bírnak, ilyen módon Debrecen város központjától számított 30 kilométeres körzetben belül levő bármely Hajdú, Bihar, vagy Szabolcs megyében levő községben vásárolhatnak burgonyát — akár kis mennyiségű, akár nagy gazdaságtól. A házszállítás azonban csak tengelyen történhetik.

A vásárlási engedélyeket Debrecenben a Termelők Irodája (Doboz utca) adja ki. A vásárlási engedélyt igénybejelentési lap benyújtásával kell kérni — amelyn a fogyasztó névszerint és a lakáscím megadásával megjelöli azt a termelőt, akitől burgonyaszükségletét beszerezni kívánja. Személyenként legfeljebb 1 mázsás burgonyára lehet vásárlási engedélyt kérni. A vásárlási engedély a kiállításától számított 30 napig érvényes. Az eladó köteles a vásárlási engedélyre feljegyezni nevét és lakhelyét, továbbá az engedélyesnek eladott burgonyamennyiséget. Az engedélyes köteles 30 nap eltelté után következő 3 nap alatt a vásárlási engedélyt a Termelők Irodájának beszállítani. A vásárlási engedély egyúttal szállítási igazolványt is tartalmaz, amelyet vidéki vásárlás esetén az a közszéki előjáróság állít ki, amelynek területéről a vásárolt burgonya Debrecenben szállítatik. A Debrecen határában történő ilyen burgonyavásárlási engedéllyel együtt a szállítási igazolványt is kiadják.

2. Országos burgonyaelosztást végző állami szerv a város ellátatlan községe részére szükséges burgonyamennyiséget főbizományosnak, a Mezőgazdasági Termény- és Árúforgalmi Szövetkezet (Alföldi Takarékpénztár épület, telefon 28-86) útján utalja Debrecenbe. A burgonya leszállítása azon üzemek, intézmények, hivatalok, vállalatok részére, amelyek főbizományosnál tömeges rendelést adtak le, folyamatban van. További rendelkezések ugyancsak a főbizományosnál adhatók le. A főbizományostól átvett, vagy a főbizományos útján érkezett burgonyaszállítványok átvételéhez és szétosztáshoz sem szállítási igazolvány, sem vásárlási engedély nem kell. A főbizományos vagon tételnél kisebb mennyiségek leszállítását is vállalja.

3. Fűszerkereskedők által a főbizományosnál megrendelt burgonyamennyiségek leszállítása szintén folyamatban van. A főbizományos fűszerkereskedőtől további rendelkezéseket is felvesz. A fogyasztó közönség tehát burgonyaszükségletét azon fűszerkereskedők útján is beszerezheti, amelyek főbizományosnál rendelést adtak le, vagy rendelést fognak leadni. A fűszerkereskedők-

DEBRECZEN 7. OLDAL.
1942 X. 1.

Csodás melleket

varázsolunk fűzőinkkel és melltartóinkkal
GOLDSTEIN KAROLIN
ceg. Miklós-utca 5

lítási igazolványt helyettesíti. A burgonya piacravitelkor a közszéki előjáróság (polgármester) által kiállított engedély egyúttal szállítási igazolvánnyal is tekintendő. A rendelet megszerzése kihágást képez és a 3600—1942 M. E. sz. rendelet szerint büntetendő.
Polgármester.

től történő burgonya vásárláshoz vásárlási engedély és szállítási igazolvány nem kell.

A fűszerkereskedők a fentebb jelzett 30 kilométeres körzetben belül tengelyen történő szállításnál közvetlenül a termelőtől is vásárolhat burgonyát, abból a mennyiségből, amely a termelőnek a beszállítási kötelezettség teljesítése után rendelkezésére marad. A fűszerkereskedők részére történő eladásnál a termelőnek attól a közszéki előjáróságtól kell az engedélyt kérni, amelynek területén gazdasága fekszik. A kereskedő egy-egy fogyasztónak legfeljebb 1 mázsás burgonyát adhat el.

Debrecen, 1942 évi szeptember hó 26.
Polgármester.

Dr. Walter Löbner professzor előadása a Német Tudományos Intézetben

A lípesei technikai főiskola protoktóra, dr. Walter Löbner tegnap Debrecenbe érkezett, hogy ma este 8 órakor megtartsa előadását a Német Tudományos Intézetben. Löbner professzor, aki a közgazdaságtudományok nyilvános rendes tanára, „Utónévelési kérdések gazdasági pályákon” címmel azokról a törekvésekről beszélt, amelyek lehetővé tették Németországban, hogy mindenki megtalálja a neki leginkább megfelelő helyet a gazdasági és ipari életben.

Löbner professzor magyarországi körútja során Miskolcra is ellátogat, ahol a kereskedelmi kamara meghívására tart előadást. Ilyen alkalommal látogatta meg először Debrecen is. Löbner professzor első előadása alkalmával igen megszerette Debrecen, ezzel magyarázható, hogy ismét felkereste városunkat előadó körútja során.

Tekeverseny a Pénzügyi Tisztviselők Tekézó és Sportegyesületében

A Pénzügyi Tisztviselők Tekézó és Sport Egyesületében megindult a küzdelem úgy az egyéni, mint csapat tekeversenyben. A benevezett csapatok: Szárnyaskerek, Dohánygyári Move, Homokkert, Pénzügyiek, Városi adóhivatal csapata, fej-fej mellett állnak a kétfoldos versenyben. Jelenleg a Pénzügyiek vezetnek 4 ponttal az ugyan-csak 4 pontos Szárnyaskerek előtt mely azonban eggyel többször mérkőzött. Az egyéni versenyben jelenleg Bódi Sándor, Molnár Sándor, Csáki Imre, Szabó Pál, Pallás Imre a sorrend.

FILM

A HUNGARIA filmszínház „Nagy dolog a szerelem” c. vígjátékot mutatta be, mely főleg helyzetkomikumával és kedves romantikájával hatott. A darab főszerepeit Luise Ulrich, Viktor Staal, Johannes Heesters alakították kitűnően. A kísértő műsor magyar és Ufa híradó volt.

Tökéletes szabás

Elsőrendű kidolgozás!
Nagy Béla
úriszabósága,
Kossuth u. 39. sz.
10 éves pesti gyakorlat

Villanyvilágítási és motorberendezéseket készit és javit
Horváth József
villamossági vállalata
Csapó u. 72. Telefon 11-88.

Tóth Gábor Szövetkei ízlésesek
Ferenc József út 89.

HIREK

„DEBRECZEN“

Szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József kir. herceg u. 1. (Bikabérezs). Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás). Előfizetési árak: havonta 3.— P. negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

GYÓGYSZERTÁRAK éjjeli szolgálata szeptember 26-án reggel 8-tól, október 3-án reggel 8 óráig: „Kossuth” Piac u. 26, telefon: 29-56. — „Magyar Korona” Kálvín-tér 15, telefon: 16-06. — „Arany János” Csapó u. 66, tel. 11-78. — „Hungária” Szoboszlói út 4, tel. 28-25

— **IDEGFESZÍTŐ ÓRAK**, farsztó utazások terhére enyhítendő, ha a frontra és hadikórházakba a honvédek részére Nemzeti Könyvtár füzeteit ajándékos meg. A Bajtársi Szolgálat megkeres.

Október 12-én megkezdődik előadásait a Szociális Tanfolyam

Az egyetem jogi kara mellett az 1940. 23. alapján Szociális Tanfolyamot szervezve a belügyminisztérium, annak négy felvétele, képesítő erejű szakvizsgálatára október ötödikéig lehet felvételt nyújtani.

A korlátolt számban történő felvételtől október nyolcadikáig megtörténik a döntés.

Beiratkozási napok október kilencedike, tizedike és tizenkettedikének délelőtti.

Előadások tartásának ideje (csütörtök kivételével) a hét minden napján délután háromtól nyolc óráig.

A tanfolyamra csak a tanév első felével történhetik felvétel.

Felvételért folyamodhatnak (férfiak és nők) bármely karral egyetemi és gazdasági főiskolai rendes hallgatók és azok középiskolai érettségivel, (ezzel egyenértékű más végzettséggel) bírók, s tisztelt orvosok bizonyítvánnyal szociális munkára való testi-lelki alkalmasságukat tanúsíthatják.

A nem rendes (főiskolai) hallgatók esetleg kötelezettni fognak, hogy egyetemi rendkívüli hallgatóknak iratkozzanak.

A kimerítő karral hirdetmény az egyetem megtekinthető, a még tárgyalás alatt lévő rendelkezések a felvételi értesítéssel együtt közöltek majd.

— ooxoo —

— **Dr Hegedűs Lajos tanárt Debrecenbe helyezték** Pécsről, ahol a m. kir. állami gróf Széchenyi István gimnázium igazgatóhelyettese volt. A kiváló pedagógus a debreceni m. kir. állami tanárképző intézet gyakorlati gimnáziumához nyert beosztást.

— **A konzervgyártást engedélyhez kötötték és elrendelték a készletek bejelentését** s elrendelhetik a készletek zár alá helyezését is. Kiadták a rendelkezést arról is, hogy milyen konzerveket lehet gyártani a közellátási miniszter engedélyével. A hús és zsiradék felhasználásával készült konzervekből az 50 kilón felüli mennyiséget már be kell jelenteni.

— **A sok gyümölcs ár a fogak és ekoptálja a fogzománcot** — állapította meg egy német tudós, aki kimutatta a belegek sorával, hogy este a sok gyümölcs ártalmas a fogakra, ha azonnal nem mossák ki a fogakat és úgy alszanak el. A gyümölcssavak közül a szőlő és a citrom lámadják meg inkább a fogakat.

— **Panaszkódnak az orvoshiányról** a főváros közegészségügyi bizottságban és elmondották, hogy egyik kórházban 80—90 beteg is van egy orvosra bízva.

— **Az orgona másodszer virágozik Karcagon** az egyik kertben. A bokor olyan mint májusban és a virágja is illatos.

— **Belgráiban elrendelték, hogy minden 14—15 éves fiú munkaszolgálatra köteles**, tekintet nélkül társadalmi helyzetére.

61 éves debreceni erdőmérnök két zászlós fiával együtt akar harcolni a bolsevisták ellen

A történelmi időkben a magyar élet mindig csodálatos hőstetteket virágoztatott ki. Tele van történelmünk mélységesen szép dokumentumokkal arra nézve, hogy milyen minden áldozatvállaló, hazájáért, fajáért és az emberi igazságokért mindenre kész nemzet a magyar... Ezeknek a történeteknek sorába tartozik az alábbi...

Debreczeny András 61 éves debreceni erdőmérnök a hőse ennek a történetnek.

Debreczeny András élete jórészt a két világháború között folyt le azzal a súlyos sorsváltással, ami az utolsó 30 év magyarjainak jutott... Háború, utána forradalom, Trianon által megszükkített életutak, elzárt horizontok jellezték ezt az utat. Debreczeny András vállalta minden nehézséget a magyar életnek, küzdött, dolgozott és két fiú nevelt a hazának...

Egyik fia, Debreczeny Miklós okleveles tanár már *másfél esztendője bevonult* elegendi remi hazafias kötelességnek, másik fia, Debreczeny Zoltán, aki

— **Hűségnek Amerikában.** New-yorkból jelentik, hogy az Egyesült Államokban rövid idő alatt rendszeresül a hűségjel.

— **Ki lesz az új koronaőr?** Politikai körökben báró Radvánszky Albertet, a felsőház alelnökét emlegetik új koronaőrnek.

— **Finországhoz** október 1—4-ig tilos alkoholos italokat fogyasztani. A rendelkezés indokolását nem közlik.

— **Állandó balett-tanfolyam** Jobbágy Ilonka balett-iskolájában, Péterfia 30.

— **Rejtélyes körülmények között meghalt egy 18 éves lány.** Pataki Margit 18 éves nyírpiései lányt vasárnap éjszaka sárgasággyanús megbetegedéssel beszállították a debreceni belgyógyászati klinikára. A fiatal lányról később kiderült, hogy más valami súlyosabb baja van és tegnap éjszaka anélkül, hogy eszmélésre tért volna, meghalt. A rejtélyes halálesetről jelentést tettek a rendőrségnek és elrendelték a holttest felboncolását annak megállapítására, hogy nem-e mérgezés okozta a fiatal lány halálát.

— **A Pénzügyi Tisztviselők Tekendő- és Sportegyesületének szakosztálya** dr Vajthó Lajos pénzügyigazgató elnöke alatt megalakult. Elnök lett dr Horváth Zoltán pénzügyi titkár, gazda Kónya Kálmán iradaliszt, titkár Brilla Sándor forgalmi adóhivatali tiszt. Az alosztály 10 részvevővel osztrálok sakkversenyt rendez október 4-én kezdettel.

— **Az előkészítő sakkverseny VI. fordulóján** Csócsits ügyesen leszerelte Petry korai gyalogrohámát és matt-támadással győzték. A Dalmy—Kónya és dr Boczkó—Brilla játszmák élére állított helyzetben, függőben maradtak. Befejezésük október hó 1-én 7 órai kezdettel lesz. A VII. forduló (utolsó) október másodikán kerül lejátszásra a következő párok közt: Csócsits—Dalmy dr Kocsis—Petry, Kónya—dr Boczkó, Brilla szabadnapos.

— **Jüvedéki kihágások a debreceni törvényszék előtt.** A debreceni törvényszékben dr Nyakas László bíró több jüvedéki ügyben tartott tárgyalást. H. Szőlősi Lajos gazdasági eselédet azért vonta kérdőre, mert 15 kilo szüzdohányt akar eladni. A vádlott tagadta, hogy bűnös lenne, de a bíró a bizonyítékok alapján elítélte 615 pengő pénzbüntetésre. — **Ezerédes árusítása** miatt került a vádlottak padjára Lakatos Lajosné, aki Debreczenben árusította a szacharint. A bíró 14 napi fogházra és 422 pengő pénzbüntetésre ítélte el. — **Ugyancsak ezerédest árusított** a debreceni utcákon Fehér Sándorné, akit hétnapi fogházra ítéltek el. Fehérné az elmúlt héten kapott ítéletet és hét nap sem lett el, már újból elítéltek. — **Özvegy Barbás Bihályné** a Dégenfeld-téren árusított szacharint. Elítéltek hét napra és 70 pengő pénzbüntetésre.

felsőipariszkolát végzett technikus, szintén már a múlt évben *négy hónapig harcolt* hős honvédek sorában és most április óta újra ott van, ahol magyar honvédek küzdenek az új Európáért, új, szebb, emberibb életért. Mindkét fia zászlósi rangban harcol dicsőséges honvédsapatainkban.

Példájukat most követte az apa is. Debreczeny András 61 éves fővel elment és önként jelentkezett. Egyetlen kívánsága van csak: *szertelne fiaival együtt harcolni a bolsevisták ellen...* Kívánságát teljesítették és Debreczeny András is bevonulhatott hazájukért harcoló honvédek sorába.

Gyönyörű példamutatás az, ami Debreczeny András esztől felénk esendül. Benne van a magyar lélek minden áldozatkészsége, sorsvállalása, a kor szának teljes megértése...

Az ilyen áldozatteljes kötelességteljesítésből fakad az a szebb Holnap, mely felé menetelnek a fegyverbe öltözött magyarok a Don partján.

— **A MÁV nyugdíjasok asztaltársasága** szombaton este 6 órakor tartja összejövetelét a Szárnyaskerékben.

— **Bartalis Árpád temetése.** Nagy és őszinte részvét mellett helyezték örök nyugalomra csütörtökön délután lófi csiksomlyói Bartalis Árpád táncanárát. A köztemető díszravatalozó termét teljesen megtöltötte a nagy gyászközönség, melynek sorában ott álltak az elhunyt jóbarátait, tisztelőit. A Függelenségi Kör tisztikara zászló alatt vonult ki a temetésre. A beszen elést dr Bináss László prépost végezte nagy papi segédlettel. A beszenelés után négylovas gyászkozsira helyezték a nehéz érekeposzót, majd megindult a nagy gyászmenet a sírhoz. A sírnál Schaff János tancanár mondott búcsúbeszédet a koporsó felett, majd Dézsy Ferenc, a Függelenségi Kör ügyvezető elnöke lépett a nyílt sírhoz és a Függelenségi Kör nevében vett örök búcsút Bartalis Árpádtól. A búcsúbeszédet elhangzása után a dalárda gyászdalát mellett elföldelték a koporsót.

— **Lecselt a kerékpárról** Makai Lajos cipész, Mester-utca 1. szám alatti lakos és kulcsosulficamodást szenvedett. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

— **Az Olasz Kultúrintézet** október 19-én kezd meg új ingyenes nyelvtanfolyamait kezdők, haladók és társalgórészre. Tanítás heti két órában, este 5 és 8 óra között. Tandíj nincsen, beiratási díj felnőtteknek 10.— P. diákoknak 5.— P. Beiratkozni lehet október 15-ig mindennap az Olasz Kultúrintézetben, Hatvan u. 2. I. emelet, telefon: 12-04. Felvilágosítást a titkár ad. Hivatalos órák délelőtt 11—1 óráig, délután 5—7 óráig.

— **Az elcsúsztatás ideje alatt** részegen egy szeszüzdéből 700 pengőt lopott el Lakatos István iparossegéd Karcagon. A legényt elfogták és mivel az elcsúsztatás ideje alatt követte el esetekeletét, valószínű, hogy a rögtönítelő bíróság elé kerül.

— **A Német Tudományos Intézet** vezetősége kéri a kezdő tanfolyamra beiratkozott hallgatókat, hogy ma az órák időpontjában 5 és 7 órakor jelenjenek meg az intézetben. Beiratkozás ma délelőtt és délután lehetséges. Ferenc József út 22. II. emelet, telefon 13-27, vagy 25-03, vagy 13-27.

— **Debrecen sz. kir. város Zeneiskolájában** a pótheatások október 1-én kezdődnek. Beiratkozni lehet az összes fő- és melléktanszakokra. Hivatalos órák naponta d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6-ig. Vár u. 1. (Telefon 23-96.)

— **A Szárnyaskerékben** Hunyadi u. 9 október másodikán este 7 órakor tanfolyam kezdődik.

* **Schaff tánciskolájában** Koronában ötödikén új tanfolyam kezdődik. Minden vasárnap 5—9 óráig osztáné.

* **Frizurája kevés pénzért mindig divatos, elegáns.** Próbálja ki Nagy bérlet-rendszert. Baltazár Dezső u. 14.

* **Vegyes sorsjegyet,** nyerni fog. Szőlősi főúrasító, Hatvan-u. 1. Udvarban.

Valaki jött...

Egy álomszép nyári este
Fáradt, szürke életembe
Valaki lopva besuhant
Egy tündérszép nyári este
Télbehajló életemre
Száz tavaszi-esoda zuhant...

(a. s.)

— ooxoo —

GYÁSZROVAT

Özv. Miskolezi Sándorné Antal Zsuzsanna 71 éves korában elhunyt. Temetése ma délután fél 3 órakor lesz a Köztemető 2 B) ravatalozó terméből. Lakás: K. Tóth u. 22. Temetését: Bartha vállalatja végzi.

Menyhért Margit vil. vállalati tisztviselő temetése csütörtökön 3 órakor lesz a Köztemetőben 3 sz. ravatalozóból a római katolikus egyház szertartásá szerinti. Lakás: Borz u. 5. Gebauer-cég rendezi.

Papp Ferenc tartalékos számvevő őrmester, 45 éves korában Kassán elhunyt. Temetése csütörtökön 5 órakor lesz a hárm ravatalozó terméből. Lakás: Miklós u. 41. Gebauer-cég rendezi.

Batzi Margitka 18 éves. Temetése csütörtökön 4 órakor lesz a Köztemetőből katolikus szertartással. Csurka temetkezés.

Lénárd Lőrinc és neje sz. Baron Piroška kisfia Gáborka, hosszú szenvedés után szeptember 25-én csendesen elhunyt. Temetése 27-én volt.

Fehér Pálné Zolnai Róza 36 éves, temetése pénteken 5 órakor lesz a díszteremből, református szertartással. Lakásunk: Balaton u. 36. Csurka temetkezés.

— ooxoo —

— **Halva találtak a hajdúhadházi országúton** Olvedi Miklós 46 éves földművest, koponyalapítórést szenvedett. A vizsgálat során megállapították, hogy a földműves a szekerén igyekezett hazafelé a mezőről és ütközött a nagy melegben elaludt az ülésen és lefordult a kövezetre. Olyan szerencsétlenül esett le, hogy koponyalapítórési szenvedett és az okozta halálát. Az ügyesség a temetési engedélyt megadta.

— **Öngyilkos lett a barátja lakásán egy budapesti ügyvéd.** Mátrai Ede ügyvéd rövid időre kölcsön kérte a lakást Halmos Géza ny. miniszteri tanácsosnak. A lakásra egy csinos fiatal nővel ment be. A hölgy tíz perc múlva távozott és a lakásban maradt az ügyvéd, aki kinyitotta a gázcsoport és míg az ablakot is gittel tömte el. Az öngyilkos ügyvéd búcsúsorában azt írta, hogy nem látja már értelmét az életnek és azért szánta magát a halálra.

— **Felborult a dohányszállító kocsis** a hadházi országúton tengelytörés következtében és a kocsi ült illés István 26 éves nyírpiései lakos bordatörést szenvedett. A debreceni sebészeti klinikára szállították.

— **Adomány.** Özv. Josi Ferencné koszorúmegváltás címén 12 pengő adományozott a Szent Erzsébet Egyesület javára.

— **Felkerjük az NMK népszerűszakasport tagjait,** hogy október 1-én a Vöröskereszt-nappal kapcsolatos közgyűlésen okvetlenül jelenjenek meg. Elnökség.

— ooxoo —

HIRDETMEY. Debrecen sz. kir. város gazdasági ügyosztálya nagyobb mennyiségű őszi és tavaszi szalmát keres megvételre. Felkérem azokat a termelőket, kiknek eladó szalmakészletük van, hogy szíveskedjenek azt a gazdasági ügyosztálynak (városháza főemelet 14. szoba) naponta 12 és 2 óra között megvételre felajánlani. Gazdasági tanácsnok.

özvegy

Molnár Istvánné

Szabó Sára

76 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap félnyolcor lesz a díszteremből, református szertartással. Lakásunk: Péterfia u. 35. szám. Csurka temetkezés.

A termelők birtokában levő hüvelyesek bejelentése és zár alá vétele

A m. kir. Közellátásügyi Miniszter Úrnak 110.600—1942. K. M. sz. rendelete szerint azok a termelők (termelők), akiknek birtokában bab, borsó, lencse, keserűcsillagfűrtmag, lóbab, hajdina, mák vagy cirokmag van, kötelesek babból, borsóból, lencséből, hajdinából és mákból a rendeletben megállapított háztartási szükségleten felüli készletüket, keserűcsillagfűrtmagból, lóbabból és cirokmagból pedig egész készletüket a Magyar Hüvelyes és Olajosmagkiviteli Egyesüléshez (Budapest, V. Alkotmány utca 27. szám) a rendeletben előírt mintának megfelelően bejelenteni.

A háztartási szükséglet, amely nem esik bejelentési kötelezettség alá, hüvelyesekből (bab, borsó és lencse együtt) és ezek hántolt, darált vagy őrölt termékeiből személyenként 50 kg, mákból személyenként 5 kg.

A rendelet hatálybalépésének napján meglévő készletek tekintetében a bejelentést a rendelet hatálybalépését követő nyolc nap alatt kell megtenni; a később megszerzett készleteket és az ezekben, valamint a rendelet hatálybalépésének napján meglévő készletekben bekövetkező minden változást havonként, a hónap 5 napjáig kell bejelenteni.

Ha a bejelentett készlet nem a bejelentő tulajdona, a tulajdonos nevét a bejelentésben külön fel kell tüntetni.

A bejelentési kötelezettség alá eső készleteket a rendelet hatálybalépésének napjától, vagyis 1942 szeptember hó 30-tól kezdve zár alá helyezettek kell tekinteni és azokat felhasználni, illetőleg forgalombahozni csak a közellátásügyi miniszter rendelkezései szerint szabad.

A rendelet megszegése kihágást képez és az 5200—1942. M. E. sz. rendelet szerint büntetendő. **Polgármester.**

SPORT

Még bizonytalan, hogy bajnoki, vagy kupamérkőzést játszik-e a DVSC vasárnap

A DVSC házatáján teljes bizonytalanság uralkodik a vasárnap mérkőzésével kapcsolatban. Először úgy volt, hogy a csapat a Székelyföldi MÁV csapatával játszik bajnoki mérkőzést a stadionban. Aztán az MLSZ új döntése értelmében vagy a Békéscsabai Törekvőssel a kupamérkőzést kell lejátszania, vagy a november 1-re sorsolt bajnoki mérkőzést.

Kántor Ferenc MÁV főtiszt a következőket mondotta:

— Megpróbáljuk lejátszani a Székelyföldi MÁV elleni mérkőzésünket. Most tárgyalunk a Békéscsabai Törekvőssel, hogy a kupamérkőzést halasztjuk el november 1-re, mert ők is jobban járnának, mintha egymásután kétszer játsznának Békéscsabán. Ugyanakkor felvettük az érintkezést a Székelyföldi MÁV-val, hogy jöjjenek el lejátszani az október 11-re sorsolt bajnoki mér

közést... Holnapra talán eldől, melyik megoldás valósul meg.

A DVSC-Békéscsabai Törekvés mérkőzésére játékvizitációt Sálfalvit küldtek ki. Ha tehát a kupamérkőzést kell lejátszani, akkor a DVSC szombaton ismét Békéscsabára utazik.

Az NB I-ben a november 1-i forduló kerül lejátszásra. Ferencváros—Szeged, Csepel—Törekvés, Vasas—SalBTC, Gamma—Kispest, Haladás—Elektromos, Szolnok—Koloszvár, Nagyvárad—Ujvidék, DIMÁVAG—Ujpest mérkőzések lesznek.

Az NB III. felsőosztály csoportjában a SAC és NyVSC vezet egyformán 8 ponttal, harmadik az Aknaszlatinai BTE, negyedik a P. MÁV 6—6 ponttal.

Október 2—6-án lesz a lövészsport országos bajnoki versenye, melyen több debreceni lövész indul.

Az Egyetértés FC játékosai pénteken este 8 óra a Magoss György-tér 9. sz. alatt, szakosztályi ülésen jelenjenek meg.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Jánosi magánnyomozó bizalmasan nyomoz, megfigyel. Virág-utca 21. Telefon 23-78.

985 10. 10

ALKALMAZÁST nyér férfi

20—30 év közötti keresztyén fűszer-, csemege kereskedősegéd okt. 1-én állást nyerhet. Sajátkezűleg írt, fényképpel ellátott ajánlatot fizetésmegjelöléssel kérek. Bereczky Ferenc kereskedő, Nagyváros, Arany János-utca 14. 355

Jómunkás fodrászsegédet állandó munkára felvesz Szabó, Salböröm utca 4. 475

Egy fodrászsegéd állandóra felvétetik. Márton Kálmán-utca 10. 449

Feles konyhakészlet keresek belsőlegi területre. Honvédtemető-u. 6. 432 vv.

Asztalosmunkást felvesztek, Vasadi, Széchenyi utca 8. 477

Parádés kocistát jó bizonyítvánnyal keresek bentkosztra. Honvédtemető-u. 6. 433 vv.

Jó családból való fiú felvétetik pincértanulónak Hajdúszoboszlón a „Kis Magyar” vendéglőbe. 358

16 éven aluli rendes gyermeket kifizetőnek felvesz fűszerüzlet, Petőfi-tér 2. 1245

Tanuló fizetéssel felvétetik Kontz László ügyvezető, Kálvintér 5. 496

Kifutófiú, fiatal, délutánra felvétetik. Kontz ügyvezető, Kálvintér. 495

Egy jómunkás fiatal fodrászsegéd azonnal felvétetik. Poludnyák, Tóth Árpád-u. 26. 494

Fodrászsegéd azonnal bléphez Szeleczky, Petőfi-tér 12. 491

Férfi fodrászsegédet felvesz azonnalra Polgár, Gambinus útjáró. 493

Bérmunkásajtásban jártas fiatalember okt. elsőjére felveszek. Gyöngyvirág 22. 502

Házmaster központi fiútesés lakásba felvétetik. Simonyi-út 36. 1249

Sütősegédet felveszek. István-út 27. Tóth. 1248

Tanulókat felvesz a debreceni műkögyár. Fürdő-u. 2. 592

Bejárónót 8—12-ig —koszt nélkül — felveszek. Rákóczi 23. 2. ajtó. 574

Kocsis, bentkosztos, megbízható azonnalra felvétetik. Montli ezredes-u. 3. Gőnczy. 1276

Fiatalemler kocisnak felvétetik. Csapó-u. 25. Bálint Sándornál. 1264

Komencsós kocsis keresztes. Bethlen-u. 72. 575

Komencsóst nagyfiával október 1-re keresek. Thaly Kálmán 12. 1274

Jómunkás fodrászsegédet azonnalra felvesz Gaál, Cegléd-u. 6. 1266

Fodrászsegédet és tanulót fizetéssel azonnal felveszek. Nagy, Baltazár 14. 1269

Megbízható, ügyes kifutót, ki hasonló állásban hosszabb ideig volt, felveszek. Piac-u. 41. Posztóüzlet. 1267

Szabósegédet felveszek. Keményffy, Miklós-u. 2. 570

Árúkiherdő embert — azonnalra felveszünk. Izsák Rt. 510

Fodrászsegéd állandó munkára felvétetik. — Varga, Vár-u. 2. 517

Szikvizizembe kocsis azonnali belépésre felvétetik. Homok-u. 140. 525

Jó családból való fiút tanulónak fizetéssel felvesz Váradi Sándor festőmester, Kossuth-u. 9. II. udvar. 526

Kifutófiú cukorkaüzembe azonnal felvétetik. Külsővárszárter 8. 558

Kifutó és kézilány felvétetik fehérművarrodába. Szőnyiné, Széchenyi-u. 14. I. ajtó. 532

Munkástfiút vagy leányt felvesz kertészet, Budai Ézsaiás-u. 37. 524

Kocsis felvétetik szikvizizembe. Homok-u. 140. 547

Egy kifutó pékségbe felvétetik. Tóth Árpád 74. 531

ALKALMAZÁST keres férfi

Keresztyén fűszer-, festék-, csemege- és itálár kereskedősegéd állást keres, esetleg vidékre is. Cím: Hajdúszoboszló, Zrínyi M. utca 16. 430

Órakovnyelést vállalok, katonai könyvelőjét helyettesítem, számlakalkulációt, levelezést elvégzem a délutáni órákban. Jellege: „Ös. keresztyén könyvelő”. 1287

Megbízható jó munkát kap, írjon nyugdíjas tisztviselőnek „Ös. keresztyén” jellegre kiadóra. 569

ALKALMAZÁST nyér nő

Szüleimél, közelben lakó 16 éven aluli leány kifutónak felvétetik. — Vass zsűküzlet, Piac 6. 603

Gyerekek mellé keresek azonnalra intelligens, jó bizonyítvánnyal rendelkező leányt. Jelentkezés reggel 9 óráig Péchy-u. 7. 600

Kifutóleányt, nem iskolakötelest, ügyes segédleányt varrodába felveszek. Piac 79. 595

Egy kéz alá dolgozó leány felvétetik azonnalra. Timár-u. 6. 590

Kifutóleányt, nem iskolakötelest, felvesz — műfoglaboratórium. — Kossuth 18. 1254

Női fodrászsegédleányt felvesz Moldván, Szent Anna 1. 1257

Egy kifutóleány azonnal felvétetik. Széchenyi-u. 8. Virágüzlet. 589

Varrónó, ki vasalásban járta, felvétetik. Boros ruhafestő, Piac-u. 77. 580

Hűlgyfodrász segédleányt azonnal felveszek. Ifj. Kovács, Cegléd-u. 11. 582

Keresztyén perfekt tisztviselő azonnal felvétetik Mező Ármán faterlepen. 1270

Trafikba kiszolgálóleányt, jömegejelenésűt, megbízható felveszek, lehetőleg gyakorlattal. Hatvan-u. 1. Püspöki palota. 530

Angorák kezeléséhez leányt keresek azonnali belépésre. Miklós-utca 30. 533

Varráshoz értő szorgalmas leányokat felvesz Kalapipar Széchenyi 7. 563

Önállóan dolgozó masamódot és ügyes kézilányokat felvesz Kalapipar, Széchenyi 7. 562

Jól számoló keresztyén kisasszonyt, ki nek számiázásban gyakorlata van, azonnali belépésre keresek. Cím a kiadóban. 583

13—15 éves kifutóleány jó családból való felvétetik. Tóthfalussy, Piac utca 40. 1280

Fodrászkisasszonyt azonnal felveszek. — Nagyházy, Mester-u. 3. 1284

Fodrásztanulóleányt felveszek. Ugyanolyt egy „Flóra” előfűtéses gép olcsón eladó. Király, DMKE-vel szemben. 519

Országó leányok felvétetik a Békéssi köth. üzembem, Kossuth 31. 523

ALKALMAZÁST keres nő

Irodakaritást vállalom a reggeli vagy délutáni órákban. Cím a kiadóban. 586

Önállóan főzni tudó fiatal nő elhelyezkedne kis családnál vagy fiatal párnál hosszú bizonyítvánnyal. Cím a kiadóban. 1265

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Elsőjére megbízható mindenek bejárónót keresek. Kauker, Varga-utca 35. 370

Jól főző mindenest hosszú bizonyítvánnyal felveszek. Arany János utca 18. 2. lakás. 490

Bejáróleányt délelőtti pár órára két személyhez keresek. Varga-u. 7. ajtó 4. 446

Bejáróleányt délelőtti keresünk. Timár-u. 5. 366

Tisztaságszerető főző mindenek felvétetik. — Mandel, Hatvan-u. 6. Udvari lépcső III. emelet. 464

PERFEKT szakácsnót azonnali belépésre vidéki tanyára felveszek. Cím a kiadóban. 1240 vv.

Vixelni tudó bejárónót felveszek. Dr Horváthné, Arany János-utca 15. 452

Lépcsőháztakarítónót felveszek 1-re. Házfelügyelő, Werbőczy-u. 4. 499

Mindenek bejárónót keresek azonnalra. Földes, Arany János 23. 498

Bejárónót délelőtti rendes fizetéssel felveszek. Dr Réti, Rákosi Jenő-u. 6. 492

Bejárónót délelőtti felveszek. Arany János utca 54. I. em. 5. 604

Bejárónót a délelőtti órákra felveszek. Dr Horvát Jenő, Werbőczy 6. 606

Bejárónót jó bizonyítvánnyal ebédkosztal felvesz Gröz Károlyné. József kir. herc. u. 2. Emelet. 1250

Koszt nélkül bejárónót azonnal felveszek. — Varga-utca 43. Ucai lakás. 508

Bejárónót felveszek. — Jerfő-utca 51. 557

Rendes bejárónót, Burgundia-utcahoz közel lakót, azonnali felveszek. Havas, Burgundia-utca 4., az emeleten. 602

Délutánra gyermekszertő bejárónót felvétetik. Szappanos 11. 5. ajtó. Jelentkezés délelőtti. 601

Mindenek bejárónót — egész napra felveszek. Péterfia 2. ajtó 3. 654

Egy bejárónót azonnali felvétetik. Elkészde, Rákóczi-u. 9. 1280

Megbízható bejárónót jó bizonyítvánnyal, ki szépen mos, vasal, félnapra felvétetik. — Széchenyi-u. 11. I. em. 504

Főzni is tudó mindenek jó bizonyítvánnyal Csapó-u. 51. sz. a. 5. ajtó alatt jelentkeznek. 507

Mindenek főzőnőt keresek azonnalra jó bizonyítvánnyal. Jelentkezés reggel 9 óráig Péchy-u. 7. 600

Bejárónót délelőtti felveszek. Miklós-u. 5. I. lépcső. 516

Bejárónót keres azonnali belépésre Ráczné, Ferenc József-út 38. 518

Mindenek szobaleányt keresek. Jelentkezés: dr Jakab Endréné, Batthyány-u. 1. I. délelőtti 8—9, vagy délután 1—4 óra között. 524

Közben lakó rendes bejárónót keresek. — Kálvintér 13. II. kapu I. emelet. 527

Bejáró takarítónót felveszek kosztal. Halvan-u. 16. 528

Mindenek bejárónót — azonnalra felvétetik. Széchenyi-u. 11. Keresztépület. 534

Bejárónót, közelben lakó, kosztal felvétetik. József kir. h. utca 6. I. Balra. 536

Gyermekszertő idősebb asszonyt alkalmazást keres október 1-re. Szappanos-utca 23. 536

Bejáró mindenek, munkabíró, negyvenéves, cselédkönyvvel felvétetik. Honvéd-utca 16. 537

Bejárónót, fiatal, azonnalra felveszek. Fischer, Széchenyi-utca 31. 538

Bejárónót hosszú bizonyítvánnyal parkettes lakásba 11 órától felvétetik. Ezymalom-u. 7. 545

Bejáró takarító délelőtti órákra, jelentkezés 8—9 óra között Péterfia 61. középső esengő. 546

Főzésben jártas mindenest felveszek. Almanné, Nemzetőr-u. 3. 548

Mindenek bentlakó és egy bejárónót felvétetik. Piac-u. 67. 549

Bejárónót délelőtti felveszek. Kálvintér 3. Emelet jobbra. 553

Fiatall bejáróleányt felvétetik. — Varróda, Kálvintér 5. 555

Bejárónót délelőtti pár órára felvétetik. Hajnal-u. bérház A) 3. 556

Bejárónó felvétetik. — Szent Anna-u. 55. az udvarban hátul balra. 608

Takarítónőt délelőtti órákra felveszek. Grosz Jenő, József kir. h. u. 35. 1251

Szobaleány, mindenes felvétetik. Széchenyi-u. 21. 596

Szakácsnő, jól főző, felvétetik. Széchenyi-u. 21. 597

Egy tisztességes bejárónót a délutáni órákra felveszek. Dózsa-u. 15. 598

Bejárónót azonnal felveszek. Simonffy-u. 2/b. II. emelet. 1255

Bejárónót felveszek 7-től 10-ig. Batthyány 17. II. lépcső felémelet. 1258

Bejárónó angoranyútelepre felvétetik Deák Ferenc-u. 6. 1261

Bejárónót keresek Simonffy-u. 7. I. em. 591

Többévi gyakorlattal rendelkező szakácsnőt a 6. sz. helyőrségi kórház felvesz. Jelentkezés bizonyítványokkal naponta 8—12-ig a fenti kórház gazdasági hivatalában. 1260

Bejárónót azonnali beépítésre felveszek. OTI bérház II. 23. 598

Bejáró takarítónőt felveszek délelőtti órákra. Jelentkezni reggel 7—9-ig Batthyány-utca 17. Felémelet 4. 566

Jól főző mindenes — azonnalra felveszünk. Hatvan-utca 1. Második kapu II. 10. 576

Fiatalt bejárónó 2—3 órai délelőtti elfoglaltságra felvétetik. Svetits bérház III. lépcső II. emelet 8. 577

Mindenes főzőnő hosszú bizonyítvánnyal — azonnal felvétetik — Barna-utca 2/b. 578

Bejáró vagy bentlakó mindenesnek felvétetik. Csapó 25. Jobbra második ajtó. 1263

Bejárónót egész napra felveszek. Frischmann bodega, Ferenc J. 19. 1273

Bejárónót könyvvél — egész napra felveszek. Péterfia-u. 30. Szabóné. 1286

Bejárónó kis családhoz felvétetik. Kölesy-u. 50. 561

AJÁNLAT

Draperiás függönyök hosszú rojtal 25 P-től, valódi klópi csipkeszövet, imprimérvázokat. Rohmerre 36. 8 12. 1

Cianoztasson Csala cianozó vállalat. Lakásvizsgálatok felelősséggel Rákóczi 9 Telefon 14-27 517 10 4

Egy nagy ebédlőszőnyeg eladó. Egy jó bejárónót azonnal felveszünk. Garay-utca 18. 511

Gumikülönlegességek prima minőségben, tökéletes, tartós illatú illatszerek, szavatolt arc- és szájápoló a Földes illatszertárban, József kir. h. u. 1283

Szappannak való zsírt szappanra becsere Péter János szappanosmester. Kölesy-u. 8. 1737 1. 19

Antikvár tankönyvek legnagyobb raktára. Iskolaszerek nagy választékban kaphatók Aczél antikváriumban, Széchenyi-u. 2. 230 10 3

Agyművarrás, hímzés, toledózás. Saját tervezőnk, előrajzolásait felelősséggel vállaljuk Favorit Csapó 24. 1098 10 21

Törött gramofonlemezért 2 pengőt fizetnek. Villanykörtekre 30 fillér. Bíró, Hunyadi 22. 1662 12. 17

Szörmebundákat olcsón készítek, javítok, alakítok. Kovács szűcsmester, püspöki palota. 1232 12. 22

Meglepetti önmagát, a dolgozatja ócska paplanját, Nagy paplanosmesternél. Sas u. 2. 1975 10. 20

Onkéntes urak! Egyenruhájukat Tegdes olcsón gyorsan elkészítik. Kálvin-tér 19. püspöki palota. 1978 11. 20

Bundáját divatosan készítek. Katona Vilmos szűcsmester, Simonffy u. 2. sz. telefon: 12-32. 124 12 2

Cianoztasson, vizsgál-tasson Kissé, Méliusz-tér 7. Telefonhívó. 19-77 MEGA borozó. 86 11. 15

Lelecsőhöz fest. tisztít. Weisz képmestér. Arany János-utca 29. Keresztelőtér 1900 vv. 124 12 2

Varrógép, kerékpárjavítást jólállással vállalkozunk hívásra jövök. Vétel, csere, eladás Csapó-u. 101 551 11. 7

Orajavítás, ócska órák veszek, eladok. Schiffmann, Vendég-u. 7. Kisállomásnál. 1942 11. 4

Ermelegítő, szvetter készítéséhez szép angoragyapjú fonalak való eladó. Hajó-utca 5. 450

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, fogaranyat legmagasabb árral veszek. Fránkl, Piac-u. 73. 984 12. 10

Tört aranyat ezüstöt, briliánst magas árral veszek. Takács Sándor. ne. Piac-u. 56. 605 10. 4

Fümes tényképezőgépet minden méretben vesz Berzoki fotostudio, iac 38. Udvarban. 444 10. 1

Ekszerkészítés, javítás — fogaranyat ékszerész Póllák Endre ékszerész Hatvan 2. 506 10 5

Feltétlenül megbízható Doxa vagy Omega férfi karórákat veszek. Cím a kiadóban. 1252

DIÁKOT KERES

Egy diákot teljes ellátásra elvállalok. Széchenyi-u. 17. I. ajtó. 1285

Diákot teljes ellátásra vállalt. Bethlen-u. 38. 540

Diákfiút teljes ellátásra elfogadok ref. ig. tanító. Eötvös-u. 48. 541

ELELMISZER, ITAL

Must eladó azonnal, körülbelül 10 hektoliter. Kossuth-utca 26. Házfelügyelőnél. 593

Szőlő, must és ó-bor eladó. Érdeklődés délután 1—3-ig Rákóczi-utca 61. 544

OKTATÁS

Dr. Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyorsíró, gépiróskolaja, Batthyány u. 1. szám. Eng. 6475. Telefon: 20-27. Államvizgára előkészítés, vasúti kedvezmény. 634 11. 30

Angoragyapjúfonás ismét üzemből! Bérmentés vállalatok, fonni tanítok. Magoss György-tér 82. 501

Államszámviteltani vizsgára előkészítik. Cím a kiadóban. 1256

TARS

1500 pengővel társal keresek tűzfű- és szénkereskedésemhez és élelmiszer iparomhoz. Cím a kiadóban. 1229

HANGSZER

Bécsben képesített zongorahangoló olcsó, lelkiismeretes munkát végez. Ebenstein, Csokonai 17. 308 10. 25

Alghasznált laskagramofon 15 lemezzel eladó. Megtekintés délután 1—3-ig. Cím a kiadóban. 515

Zongorahangolást 15 éves kiváló képzettséggel vállalkozok. Vargos, Nap-u. 17. 522 12. 31

RÁDIO

Rádiót javíttasson, alakíttasson évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész. Csapó 84. Telefon: 32-54. 1630 11. 19

BÚTOR

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat udvari bútorüzletemben. Brilliné, Piac 71. udvarban. 476 12. 30

Modern náló, kombinált szoba, konyhaberendezés, hentes, recamé, fotel eladó Hatvan u. 27. 1724 10. 18

Antik hálóbútor eladó. Értekezni Piac 22. házfelügyelő. 397 vv.

Antik garnitúra, könyvszekrény, rekamié, modern háló ebédli. kombinált szoba eladó. — Kossuth 51. 1505 3. 16

Új szezon, rekamié, fotellek eladók. Homok-utca 142. Keresztelőtér. 587

AUTO, MOTOR, KERÉKPÁR

Eladó egy használt férfi kerékpár. Kigyó-utca 24. 1272

Mérai—Puch 200-as prima gumikkal, jókarban eladók. Sámsoni-út 83. 512

ÜZLET, MŰHELY, RAKTÁRHELYISÉG

Kiadó nagy, száraz, férgmentes piucehelyiség bármilyen raktárnak. Péterfia 8. 588

Üzlethelyiség kiadó Tóth Árpád-utca 9. Értekezni lehet Piac-u. 41. Posztóüzlet. 1268

ÁTADÓ ÜZLET, VENDEGLŐ

Fűszerüzlet áruval, berendezéssel eladó. Cím a kiadóban. 573

KIADÓ LAKÁS egyszobás

Szép utcai különbejáratú szoba kis előszobával üresen vagy némi bútorral kiadó. Cím a kiadóban. 550

KIADÓ LAKÁS kétszobás

Garzonnak két szép utcai parkettes szoba kiadó. Bethlen 38. 539

LAKÁSCSERE

Szép szoba, konyha, spájzos lakásom elcserelelném kis szoba, konyha lakással, esetleg egy nagyobb szobával. Cím: Kigyó-u. 26. 434

LAKÁST KERES

Házimunkáért lakást keresek. Takács Mária. Tóth Árpád-utca 64. 497

Nyugdíjas magános nő keres egy kis szoba, konyha lakást, esetleg egy szobát. Teleki-u. 17. 4-ik ajtó. 572

BÚTOROZOTT SZOBA

Bútorozott szoba azonnali kiadó. Lorántffy-u. 8. 605

Izr. családnál magános nő egyszerűen bútorozott lakást kaphat. Jókai-utca 16. Első lakás. 607

Női lakóhársal keres magános nő. Érdeklődni Kovácsnál, Deák F. 3. 1253

Kvartélyos férfi iparos felvétetik. Simonffy 30. 1259

Központi fűtéses kis udvari szoba elsőrendű ellátással kiadó. Batthyány-utca 17. Felémelet 4. 567

Utcai bútorozott szoba zsidó családnál kiadó. Burgundia 4. 585

Bútorozott szoba fűdőszobával kiadó. József kir. herc. utca 35. II. lépcső jobbra. 1278

Kapualatti bútorozott szoba kiadó. Erzsébet-utca 10. Jobbra. 1277

Különbejáratú bútorozott szoba két személynek ellátással is kiadó. Arany János 17. III. lépcső. 1281

Szépen bútorozott különbejáratú utcai szoba elsejére kiadó. Ajtó-u. 26. 514

Bútorozott különbejáratú szoba fűdőszobahasználattal fűtve kiadó. Cím a kiadóban. 520

Elegánsan bútorozott szoba I vagy 2 személynek kiadó. Arany János-u. 54. f. 3. 552

VEGYES

100 drb választott malacot megvételre keresek. Görbe-u. 1. 436

Jó érett istállótrágyát keresek amellyel udvarból díjtalanul elszállítanak Címeket a kiadóba kérem leadni. 371

Vizsla, barna, hím hat hónapos kölyökkutyát ajándékba adnék. Csak állatbarátoknak. Széchenyi-u. 66. 571

Örökbe adnám 10 hónapos kisleányomat jólelkű családhoz. Hatvan-utca 14. 505

Harmine szál négy méteres festett deszkát eladó. Szent Anna 5. Műterem. 543

ELVESZETT

Felszólítom azt, aki nálam telefonált és esetleg tévedésből a kaszán levő 4 kenyér- és 4 cukorjegyet (Nagy Dániel, özv. Nagy Lászlóné, Sándor István és dr. Sándor Istvánné névre, illetve özv. Nagy Lászlóné, dr. Sándor Istvánné, ifj. Sándor István, Bancsu Jenő névre szóltak) elvitte, 2 napon belül szolgáltatassa vissza, minthogy ismerem, ellenkező esetben feljelentem. — Felkérem a kereskedőt és pék urat, hogy a fenti jegyekkel jelentkezöt rendőrnek adják át a jegyeket kobozzák el. Nagy Dániel vendéglős. Csapó-u. 100. 1279

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Eladó női sőtéltek kosztüm. Takács, Hatvan 19. 1247

42-es sárga félcipő, alighasznált, legprímább anyagból eladó városi iparostanonciskola házmeztérénél, Csapó—Burgundia sarkon. 1262

Szövet férfiruhák eladók. Vilmos cs. 32. 565

Téli kabát, fekete, férfi, jó állapotban eladó. — Boros ruhafestő, Piac-utca 77. 579

Eladó női szörmebundák. Piac 46. udvar első ajtó. 551

Eladó egy használt futballfelszerelés. Értekezni lehet Bika pince, népszerűség irodában délelőti 10—12-ig, délután 3—5-ig. 1246

Perzsaszőnyeg, valódi, 270/130, sportruha magas alakra, Schröbel-ágy, használt, eladó. Postakert-utca 1. Arany János-utcával szemben Wiesel. 581

Eladó kályha, samottos, gyerekautó és rádió 2+1 Orion. Hatvan-utca 70. I. 1. Nagy. 584

Vasrollós tok, új, teljesen kész, 180x200 cm ajtó és kirakárréssel eladó. Árpád-tér 32. 509

Cserépkályha és sátorállvány eladó. Monostor-utca 1. 554

Állóóra, westminszteri, eladó. Batthyány 5. Utcai lakás. 560

Barokk ebédlő eladó az ország közepén eladó. Darabos 45. Megtekintés 3—4. 559

ELADÓ HÁZ

Andrássy-út 83. egy hold szőlő kétszobás lakással eladó. Értekezni écsi és Pap ügyvédeknel. Parkomara. 1063 vv.

Eladó Bihari 25. számú ház egy szoba, konyha, istálló, görög, sertésöl, 300 négyszöglet telekkel, timárnak alkalmas. 449

Háromszobás modern családi ház eladó azonnal beköltözhető lakással. Sinay Miklós 31. 445

Eladó 3 éves Tegez-u. 54. számú azonnal beköltözhető ház P 2600-ért, valamint a Balaton-utca 70. számú ház 1100 négyszöglet földdel. Értekezni Károly Ferenc József-út 14. Kálmacshelyi fátelen. Telefon 11-48. Vasárnap Komlóssv-út 58. 3-4

Elköltözés miatt eladó Tegez-u 21. sz. alatti ház 10 éve fennálló jómeneteli fűszerüzlettel, azonnal beköltözhető lakással. Érdeklődni ugyanott. 2-4

Eladó a. Wolaffka-telep. Dömsödi-u. 4. sz. ház okok miatt olcsóért. Értekezni lehet Kerekes-telep, Szávay Gyula-u. 39. Tornyos-szőlőben. 429

Sámsoni-út 83. jóforgalmú kocsmás ház sűrűszen eladó. 513

ELADÓ HÁZHELY

Vénkert legszebb helyén 300 négyszöglet ház hely eladó. Eötvös-utca 26. 521

FÖLDBERLET

11 hold lanyás birtok azonnal kiadó. Szabó Illatszertár, Csapó-u. 72. 594

ELADÓ FÖLD

Kényelmes szőlő házzal, terméssel eladó. Tulajdonos Homok 82. 590

ELADÓ ÁLLATOK

Szímultán eladó mangalica szőlők eladók. — Honvédtemető-u. 6. 431 vv.

Eladó egy 16 literes Kishorjas tehén. Bellegelő 31. Sámsoni-út felé. 500

90 drb angoranyúl modern ketrecekkel bevonulás miatt olcsón eladó. Ferenc József-út 73. Cím a kiadóban. 506

Egy darab 1½ éves hízónak való miskarolt koca eladó. Kút-u. 88. 503

Nagy gyapjúhozamú angoranyúlak és angoragyapjú eladó. Eötvös-utca 26. 520

Szerkesztő felől
PÁLFI JÓZSEF
Kiadón felől
DR. SZIGETHY GYULA
Igazgató
Címje és címeje a
NISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felől nyomdavezető
SIIGETHY KÁROLY